

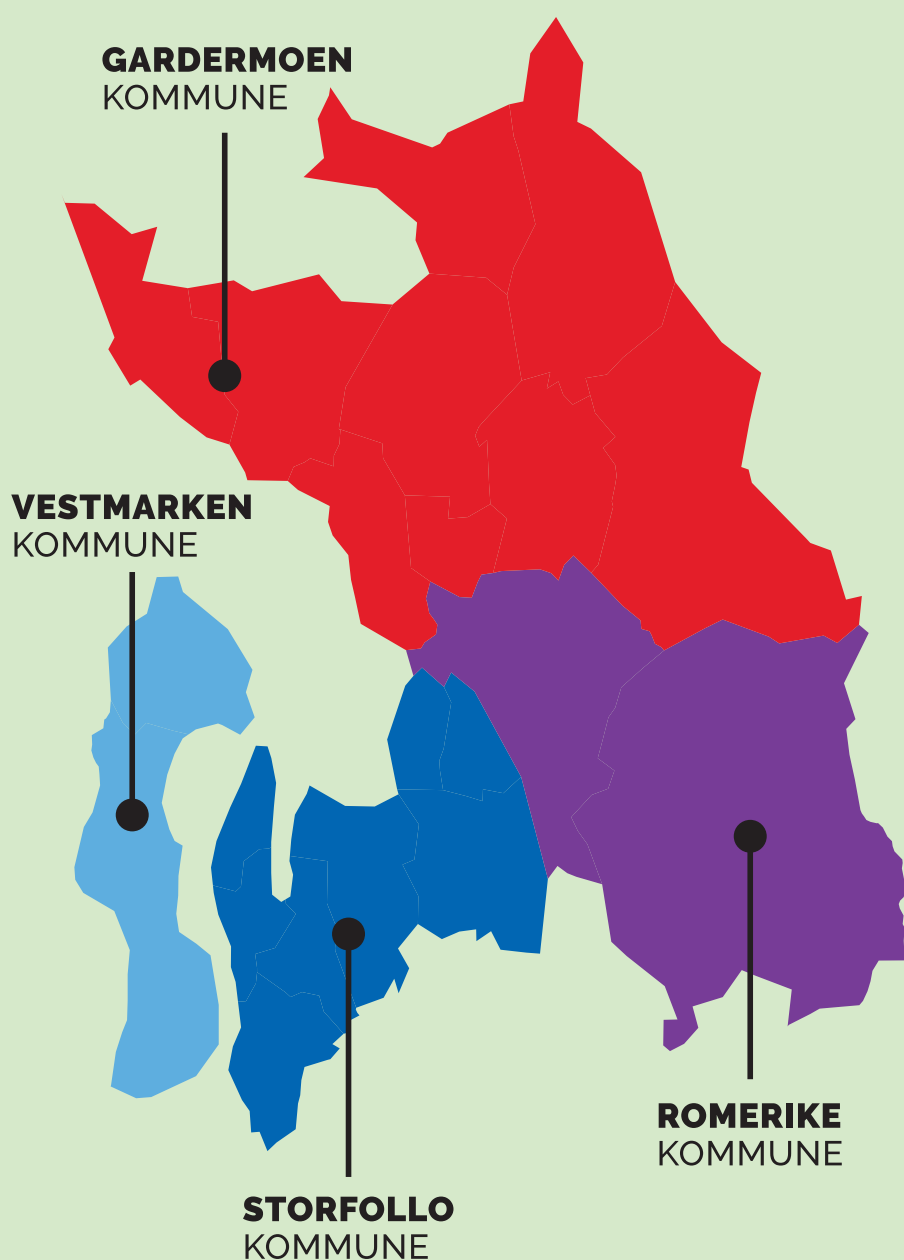
AKERSHUSPOSTEN

www.sp.no/akershus

Stortingsvalget 2025

Massiv sentralisering truer nærdemokratiet

GJELSVIK SIER NEI!

Høyres mål er kun fire kommuner i Akershus. Sigbjørn Gjelsvik advarer mot at nye tvangssammenslåinger vil føre til en sentralisering vi aldri har sett maken til! Senterpartiet står støtt i kampen levende for lokal-samfunn og ekte folkestyre.

Side 2

Trygghet i hele landet

Side 10

Alle har rett på et trygt skolemiljø uten narkotika

Side 6

Folkestyrepartet og kampen for norsk selvvråderett

ET VALG
FOR DET
NORGE
VI TROR
PÅ

Kjære velger!

Valget i høst er viktig for alle som ønsker å utvikle hele Norge – ikke bare de største byene. Høyre, Venstre og Frp ønsker igjen å starte en ny runde med massiv sentralisering, og trusselen om et norsk EU-medlemskap er sterkere enn på lenge. Senterpartiet står imot dette. Vi kjemper for levende lokalsamfunn, nasjonal kontroll over naturressursene våre og et tydelig nei til EU.

De fleste politiske vedtak kan omgjøres. Men når makt først er overført til EU, er det ingen vei tilbake. Da er det ikke lenger norske folkevalgte som bestemmer – men byråkrater i Brussel. Det svekker demokratiet og avstanden til beslutningene øker.

Nasjonal kontroll gir styrke

Norge har klart seg godt utenfor EU. Vi har brukt vår nasjonale kontroll til å bygge industri, skape arbeidsplasser og sikre velferd. Hadde vi ikke hatt kontroll over strømmen, oljen og vannkrafta, ville vi vært et fattigere land – med færre levende lokalsamfunn.

Senterpartiet har lenge advart mot å gi fra oss styringen over energipolitikken. Da vis a nei til EUs tredje energipakke i 2018, ble vi møtt med latter. Nå ser alle konsekvensene: skyhøye strømpriser og svekket beredskap.

Vi sier nei til EU – og ja til Norge.

En politikk for hele landet

Siden 2021 har Senterpartiet og Arbeiderpartiet ført den mest offensive distriktspolitikken på flere tiår. Vi har:

- Halvert ferje- og flypriser i distriktene
- Kuttet barnehagepriser
- Slettet studielån for unge i distriktene
- Satt i gang en storstilt satsing på fylkesveier
- Styrket beredskapen i hele landet
- Dette er politikk som gjør det mulig å bo og leve i hele Norge

Sentralisering på nytt?

Høyre, Frp og Venstre varslar ny sentralisering: kommune-sammenslåinger, nedleggjelser av politistasjoner og skatte-kontor, og kutt i landbruket. Mellom 2013 og 2021 la de ned over 70 kommuner og 100 polititjeneststeder.

Senterpartiet mener at nærhet gir bedre tjenester. Vi kjemper for nærskolen, det lokale sjukehemmet og at staten skal være til stede – også utenfor Oslo.

Rettferdig avgiftspolitik

Avgifter rammer de som har minst, hardest. Høyre og Frp økte avgiftene med 6,5 milliarder kroner da de satt i regjering. Vi har gått motsatt vei:

- Kuttet el-avgiften
- Holdt bilavgiftene nede
- Innført lavere moms på vann og avløp
- I neste periode vil vi kutte hverdagsavgiftene ytterligere og styrke matproduksjonen i hele landet

Du bestemmer

Vil du ha lavere kostnader, sterkere beredskap og et tydelig nei til EU? Da er Senterpartiet ditt valg. Vi lover å stå opp for hele Norge – ikke bare Oslo sentrum.

GODT VALG!

Hilsen

Trygve Sjaugvold Vidum

Senterpartiet styrker
Forsvaret og beredskapen
for framtida

STERKT OG ROBUST FORSVAR: Senterpartiet vil fortsette å jobbe for å styrke forsvaret og beredskapen i hele Norge (foto: Senterpartiet).

I en verden preget av økende uro og uforutsigbarhet, står Senterpartiet stødig i sitt arbeid for å sikre trygghet og beredskap i hele Norge. Med en historisk langtidsplan for Forsvaret, en tydelig forpliktelse til totalberedskap og en helhetlig forståelse av hva nasjonal sikkerhet innebærer, viser partiet at det tar ansvar – både for folk flest og for Norges plass i verden.

Et historisk løft for Forsvaret

Våren 2024 la regjeringen, med Senterpartiet og Arbeiderpartiet i spissen, frem det største løftet for Forsvaret på over 30 år. Langtidsplanen, som fikk bred støtte i Stortinget, innebærer en økning på hele 611 milliarder kroner over tolv år. Dette gir Forsvaret den forutsigbarheten og styrken som trengs for å møte dagens og fremtidens trusler – og det sender et tydelig signal til våre allierte om at Norge tar sitt ansvar på alvor.

Senterpartiet har lenge vært tydelige på at Norge må bruke minimum tre prosent av bruttonasjonalproduktet (BNP) på forsvar. NATO har nå i juni vedtatt at minimum 5% av BNP innen 2035 skal brukes på forsvar. Norge må gå foran og bidra til at NATO er og fortsatt skal være grunnpilaren i norsk sikkerhetspolitikk, ikke EU.

Totalberedskap – hele samfunnet må være forberedt

Senterpartiet mener at trygghet ikke bare handler om militær styrke, men om hele samfunnets

evne til å håndtere kriser og krig. Regjeringens totalberedskapsmelding, som bygger på arbeidet til Totalberedskapskommisjonen, slår fast at vi alle – som enkeltpersoner, lokalsamfunn, næringsliv og frivillige – må være bedre forberedt.

Et viktig tiltak er å styrke den lokale beredskapen. Alle kommuner skal ha, eller være tilknyttet, et kommunalt beredskapsråd med deltakelse fra frivillige organisasjoner og næringslivet. Dette skal sikre bedre samordning, informasjonsdeling og ressursutnyttelse i krisesituasjoner.

Frivillige organisasjoner som Røde Kors, Norsk Folkehjelp og Norske Redningshunder har vist seg uunnværlige i håndteringen av store hendelser som kvikkleireraset på Gjerdrum og uværet “Hans”. Senterpartiet foreslår derfor en økonomisk opptrappingsplan på 100 millioner kroner over åtte år for å styrke frivilligheten i redningstjenesten.

Også næringslivet skal spille en større rolle. Lokale bedrifter har både kompetanse og ressurser som er avgjørende i kriser – enten det gjelder naturkatastrofer eller cyberangrep. Derfor foreslår Senterpartiet at næringslivet integreres i den kommunale beredskapen.

Sivilforsvaret er en annen nøkkelressurs. Regjeringen foreslår å øke antall tjenestepliktige fra 8 000 til 12 000. Sivilforsvaret har lokal tilstedeværelse, kort responstid og bred kompetanse – og er avgjørende ved alt fra ekstremvær til skogbranner.

Til slutt foreslår regjeringen å gjeninnføre plikten

Han peker samtidig på at dette arbeidet er både kostbart og kompetansekrevenende, og mener politisk støtte er avgjørende.
– Senterpartiets satsing på Forsvaret er viktig for det vi har foran oss, avslutter han.

Senterpartiet leverer – Gram oppsummerer innsatsen

Tidligere forsvarsminister Bjørn Arild Gram understreker at Senterpartiet har tatt grep siden Russlands invasjon av Ukraina i 2022. Kort tid etter invasjonen ble det bevilget tre milliarder kroner til økt beredskap, spesielt rettet mot styrking i nord. Dette medførte mer trening, øving og seiling. I tillegg ble det besluttet å anskaffe 54 Leopard 2-stridsvogner til den norske landmakten.

Heimevernet ble styrket med 500 soldater i områdestrukturen, og antall heimevernsområder som øver årlig økes fra 70 til 80 prosent. I statsbudsjettet for 2024 ble det satt av 100 millioner kroner ekstra til Heimevernet – halvparten til nye våpen og halvparten til trening og kompetanseheving.

I november 2023 kunngjorde regjeringen at det skal brukes 12,5 milliarder kroner på å styrke luftvernet – som en del av en langsiktig plan for å sikre at Norge har et robust og moderne forsvar.
– Senterpartiet er opptatt av trygghet i hele Norge og nasjonal kontroll, sier Gram. – Vi har lagt frem en stortingsmelding om totalberedskap som sammen med langtidsplanen for forsvars-sektoren presenterer tydelige strategiske grep for å øke samfunnets motstandskraft. Vi mener at Norge må forplikte seg til å bruke minimum tre prosent av BNP på forsvar for å sikre nasjonal og internasjonal sikkerhet.

Han understreker også viktigheten av NATO-samarbeidet: – NATO har vært bærebjelken i norsk sikkerhetspolitikk siden 1949, og vi har et medansvar for å forme og utvikle alliansen. Alliert tilstedeværelse og mottak av allierte er avgjørende for norsk sikkerhet. Vi har også styrket samarbeidet med våre nordiske naboer, spesielt etter at Finland valgte NATO som sikkerhetsplattform.

– Jeg vil bare understreke viktigheten av et sterkt og robust forsvar for å sikre Norges trygghet, avslutter Gram.
– Senterpartiet vil fortsette å jobbe for å styrke forsvaret og beredskapen i hele landet. ■

Investeringer i fremtidsrettede kapasiteter

Senterpartiet prioriterer investeringer i fremtidsrettede kapasiteter. Det innebærer blant annet:

- Dobling av NASAMS-luftvern og anskaffelse av langtrekkende luftvern
- Fornylse av store deler av Sjøforsvaret
- Anskaffelse av helikoptre til Marinen, Hæren og Spesialstyrkene
- En betydelig satsing på romdomenet, med blant annet et tydelig avtrykk på Andøya

Dette er investeringer som ikke bare styrker vår forsvarsevne, men som også bidrar til teknologisk utvikling og verdiskaping i hele landet.

til å bygge tilfluktsrom – en ordning som ble utviklet i 1998. I en mer urolig verden må vi igjen sikre at folk har et trygt sted å søke tilflukt i krisesituasjoner. Tilfluktsrom kan også brukes til andre formål i fredstid, og det foreslås to typer: én som beskytter mot kjemiske og radioaktive stoffer, og én enklere variant som gir vern mot konvensjonelle våpen.

Rekruttering, bosetting og arbeidsplasser i distriktene

Forsvarssektoren skal styrkes med 4 600 ansatte, 4 600 vernepliktige og 13 700 reservister innen 2036. Mange av disse arbeidsplassene vil komme i distriktskommuner. For å lykkes med dette løftet, må det også gjøres mer attraktivt å bosette seg på disse stedene. Senterpartiet ønsker derfor å få på plass flere personrettede tiltak som gjør det enklere å rekruttere folk til Forsvaret – og som samtidig styrker lokalsamfunnene.

Samarbeid med næringslivet

Et sterkt forsvar krever et sterkt og robust næringsliv. Senterpartiet vil derfor jobbe for å få på plass strategiske, langsiktige og gjensidig forpliktende avtaler mellom forsvarssektoren og næringslivet. Dette inkluderer å sikre at lokale små og mellomstore bedrifter kan delta i flere anbudsprosesser og levere til Forsvaret. Det vil bidra til bedre forsyningssikkerhet, styrket beredskap og flere arbeidsplasser i hele landet.

Dataflyt er Forsvarets nye våpen

I en tid der teknologi og trusselbildet utvikler seg raskt, peker Luftforsvaret på samhandling og dataflyt som avgjørende faktorer for å sikre nasjonal beredskap og effektiv ressursbruk.

– I det moderne forsvaret er samhandling avgjørende for å utnytte alt materiellet vi har investert i de siste tiårene. ‘Dataene er det nye våpenet’, sier det etter erfaringene fra Ukraina, forteller Andreas Ensrud fra Lunner, IKT-sjef i Luftforsvaret, og Senterpartiets 11. kandidat på stortingslista i Akershus.

Han understreker at evnen til å dele og bruke data på tvers av systemer og enheter er nøkkelen til både situasjonsforståelse og raske beslutninger i felt.

– Som IKT-sjef i Luftforsvaret jobber jeg for å fornye forsvarsgrenens evne til samhandling etter moderne prinsipper i morgendagens trusselbilde, sier Ensrud.

SAMHANDLING: IKT-sjef Andreas Ensrud jobber med å fornye Luftforsvarets evne til samhandling (foto: Senterpartiet).

Massiv sentralisering truer nærdemokratiet

– Senterpartiet sier stopp!

ADVARER: Tidligere kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik advarer om konsekvensene ved massiv sentralisering i Akershus (foto: Jane Bråthen).

Videregående skoler, fylkesveier og kollektivtransport bør fortsatt styres av folkevalgte på fylkesnivå. Høyres plan om å legge ned fylkeskommunen er en plan for massiv sentralisering.

Akershus Senterpartis førstekandidat til stortingsvalget, Sigbjørn Gjelsvik, har bred politisk erfaring, også som statsråd i nettopp Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD):

– Det er jo noen oppgaver vi mener det er klokt å ha på et nivå over kommunene, fordi det krever samarbeid på tvers av mange kommuner i et større område. Mens beslutninger om barnehage, grunnskole og eldreomsorg hører godt hjemme nært innbyggerne i den enkelte kommune, så er det fornuftig å ha et regionalt nivå

hvor man har ansvar for oppgaver som fylkesveier, videregående opplæring og kollektivtrafikk. Hvis fylkeskommunene fjernes, så blir realiteten en massiv sentralisering til staten, langt vekk fra de som har skoa på. Dette vet vi fra erfaring, sier Gjelsvik. –De borgerlige partiene slo flere kommuner i Akershus sammen sist de satt med makta, også flere av de med tvang. De lovet en frivillighetslinje sist, så når de bedyrer dette nå, så har det null troverdighet. De stemte jo til og med imot forslaget Senterpartiet fremmet på Stortinget nå rett før sommeren, hvor vi foreslo at kommuner ikke skal kunne slås sammen med tvang.

Lavere politisk representasjon

Else Marie Rødby har også erfaring med å bo i en ny og større kommune:

– Avstandene har uten tvil blitt større. Enten det er snakk om geografiske avstander – eller den følte avstanden. Jeg mener også vi kan merke at vi er en del av et mye større «maskineri» nå. Ting tar lang tid, det er krevende å holde seg godt oppdatert i en så stor kommune og vi har jo selvfølgelig lavere politisk representasjon fra vår del av kommunen enn da vi var vår egen kommune. I et kommunestyre på over 50 representanter er kun en håndfull fra gamle Hurum kommune. Det har selvfølgelig betydning.

Tapt identitet

Fram til 2019 var Hurum en kommune i Buskerud fylke, med 9 500 innbyggere og et areal på 156 km². – Navnet Hurum og identiteten som huring føler jeg på mange måter har gått helt tapt gjennom sammenslåingen, forteller Else Marie. – Nå er vi liksom bare «søndre Asker», og det er faktisk litt sårt. For å bygge felles identitet må man føle at man er på lag, og der tror jeg fortsatt det er en lang vei igjen å gå. – Nedleggelse av velferdstilbud som helsestasjon og skole ville i alle fall ikke foregått i gamle Hurum på den måten som det har gjort nå i nye Asker! Det ville ikke sittet representanter i Hurum kommunestyre og stemt for nedleggelse av en skole eller en helsestasjon i egen kommune som man aldri har satt sine bein i nærheten av. Først var argumentasjonen at man måtte spare penger, men nå som det er tilført mange millioner kroner fra staten nettopp for å hjelpe situasjonen, da er det plutselig andre argumenter som blir fremført – behov for større fagmiljøer eller for lave elevtall. Det er

”

Hvis fylkeskommunene fjernes blir det i realiteten en massiv sentralisering til staten, langt vekk fra de som har skoa på.

en ærlig sak å legge ned tilbud fordi man mener det er god politikk, men da må man si det!

Men, var virkelig alt bedre før, er det helt umulig å si noe positivt om den nye kommunen?

– Absolutt ikke, utbryter, Else Marie. – Den tida jeg satt i utvalg for plan og byggesak i Asker brakte meg ut på befaringer i hele den nye kommunen, som virkelig har utrolig mye å by på. Kriker og kroker både i gamle Røyken og Asker som jeg aldri hadde vært, og som er nydelige. Det er utrolig mange flinke og trivelige folk som det har vært en stor glede å bli kjent med!

Savner oversiktlig kommune

Til dette nikker Thor Grosås samtykkende:

–Jeg liker veldig godt alle de historiske, flotte stedene som vi har rundt i hele Lillestrøm kommune, og det store frivillige engasjementet som blomstrer rundt for eksempel Kjeller flyplass, Fetsund lenser og Blaker skanse. – Samtidig savner jeg den oversiktlige kommunen hvor folkevalgte og ansatte hadde bedre kjennskap til hva som rører seg i hele kommunen. Nå har vi så mange skoler, så mange institusjoner, så mange frivillige organisasjoner at det er krevende å ha god oversikt. Det er heller ingen tvil om at vi var mye mer restriktive med nedbygging av dyrka mark i Fet enn hva Lillestrøm har vært, dessverre. Og slik jeg kjenner gamle Sørums kommune, hadde det aldri gått igjennom der at det skal være en svær vindturbinpark i Blaker!

Europas største spengstofffabrikk

Nå er det Else Maries tur å nikke samtykkende.

– Når vi snakker sammen nå har Arbeiderparti-regjeringen nettopp bestemt seg for å gå videre med

Hurum-alternativet for å få på plass Europas største sprengstoffabrikk, og det med Asker-politikernes velsignelse, forteller hun.

– Jeg tror det er en historisk uklok beslutning på vegne av både Oslofjorden – og lokalbefolkningen. Det er så mye å si om den saken, men etter min mening kan verken Høyre eller Arbeiderpartiet snakke med noe snev av troverdighet om hensynet til Oslofjorden denne valgkampen. Ikke når man samtidig har gitt sin støtte til et prosjekt som åpenbart vil innebære økte utslipp i den samme fjorden. At kommunene rundt oss som med all sannsynlighet vil måtte ta et mye større ansvar for rensing og utslippskutt ikke har gitt uttrykk for større bekymring er bemerkelsesverdig. Men det er vel en mulig konsekvens som heller ikke er kommunisert så tydelig ut. At presset på utslippskutt for landbruket vil øke er jeg heller ikke i tvil om, de som lager maten vår har gjort og gjør utrolig mye for å redusere sine utslipp og må nå antagelig ta enda mer ansvar fordi vi aksepterer økte utslipp fra denne fabrikk. Ingen vet sikkert hva vi snakker om av volum i utslipp, eller hvilke stoffer det er snakk om, og det i seg selv er bekymringsfullt nok.

Det var flere som ønsket å utestenge Skedsmo, og tok til orde for å slå sammen kun Sørums og Fet. Det ble parert med legendariske “Det blir ikke varmere med to lik i kista”. Hvordan er temperaturen med tre lik i kista?

– Ja, det er en legendarisk kommentar, humrer Thor. – Temperaturen har vært både iskald og på kokepunktet i løpet av disse årene i Lillestrøm. Hvis ikke Sp hadde fått gjennomslag for endringer i inntektssystemet til kommunene, hadde vi stått ovenfor fryktelige kutt i tjenestetilbudet. Jeg opplever ikke akkurat at kommunesammenslåingen har skånet oss for utfordringer, snarere tvert imot.

Stor, større, størst: Hvor vil grensene gå?

Tilbake til det større bildet og Gjelsvik. Hvis vi skal legge ned fylkeskommunen og overføre alle oppgavene til kommunene, hvilke kommuner vil vi få i Akershus da?

– Nå bruker de borgerlige partiene kommuner som Asker og Bærum som modell – kommuner med over 100 000 innbyggere. Det vil jo bli ei massiv sammenslåing av kommuner, en voldsom sentralisering, ei gullgruve for konsulentbransjen, og det vil nok en gang bety at massevis av kommunalt ansatte heller skal bruke tiden sin på å legge ned kommunen sin, enn å produsere de beste tjenestene til innbyggerne sine!

– NHO har tidligere tatt til orde for at det kun skal være fire kommuner i Akershus, én for hele Follo, én for øvre Romerike, én for nedre Romerike, i tillegg til sammenslåing av Asker og Bærum. Høyre i Akershus har fulgt opp og sagt at Romerike skal deles inn i to kommuner – én på Øvre og én på Nedre. For å bli store nok i Høyres øyne vil kommunene på Hadeland måtte legges ned og inngå i en større kommune, for eksempel med Øvre Romerike.

– Det er nesten så jeg ikke tør å tenke på hva dette vil bety for resten av landet vårt. Disse prosessene koster enormt med penger! Hvem skal betale regninga hvis Høyre får viljen sin og vi skal gå fra 250 til 100 kommuner? Vi snakker altså om flere titalls milliarder kroner i kostnader, og for hva? Det er galskap, rett og slett galskap! ■

Thor Grosås var varaordfører i Fet kommune, og nye Lillestrøm kommunes første varaordfører etter sammenslåingen i 2020 (foto: Anna Jahr Roine).

SMÅDRIFTSFORDELER: Paul Johan Moltzau mener mindre forhold gir økt eierskap til kommunale tjenester (foto: Senterpartiet).

Ordfører Paul Johan Moltzau om fordelene med små lokalsamfunn:

– Tettere og nærere til det beste for innbyggerne

Nord i Akershus ligger fylkets minste kommune i folketall; Hurdal kommune. Paul Johan Moltzau sitter i sin andre periode som ordfører, og forteller at en av Hurdals fordeler er nærheten til tjenestene.

– Når både ledere og medarbeidere får et tettere og nærere forhold til tjenestene, blir det enklere for både politisk og administrativ ledelse å få oversikt, sier Moltzau.

– Gjennom eierskapet alle i Hurdal har til kommunen sin – fordi alle er veldig tett på – får man alle med på å bruke det man har først, og utnytte ressursene optimalt, for man tenker på å skaffe nytt.

Man skal ikke mange år tilbake i tid før kommunens disposisjonsfond var i minus, men i 2024 hadde det en beholdning på over 50 millioner kroner. – Det er veldig bra for vår kommune med drøye 3000 innbyggere, smiler ordføreren.

– Dette har vi fått til fordi vi har hatt fokus på nærhet til tjenestene og et felles eierskap, som gjør det lettere å ha god styring. Fondsmidlene gir handlefrihet og rom for tilpassede lokale løsninger, og gjør oss bedre rustet til å møte fremtidige utfordringer.

Tar del i faget

Til tross for at større organisasjoner kan skryte av profesjonelle og robuste administrative enheter, opplever mange at systemet blir for stort, og at mellomledere og ansatte ikke blir hørt. – De som kommer inn som virksomhetsledere i Hurdal kommune har kanskje 10–20 ansatte under seg, og da er det bare å brette opp ermene og ta del i faget man er utdannet i, sier Moltzau. – Som leder blir du synlig, får større spenn i arbeidsoppgaver, men også mer tillit, myndighet og frihet til å drive utvikling, og det tror jeg appellerer til mange gode fagfolk som er glad i jobben sin.

Smådriftsfordeler

– Jeg kjenner meg ikke helt igjen i svartmalingen jeg hører fra andre kommuner. Mye handler kanskje om for optimistiske budsjettanslag på både renteutgifter og skatteinntekter, tusser Moltzau. – Tross god kontroll nå er det likevel klart at vi i Hurdal også må rigge oss for framtida. Vi må hele tida se etter smartere måter å løse tjenestene på. At vi er en vekstkommune gir mange muligheter, men også utfordringer.

Et av grepene Hurdal har gjort er et samarbeid med Nannestad og Gjerdrum kommuner innen regnskap, HR/lønn og arkivtjenester. Moltzau beskriver dette som et godt fungerende samarbeid.

– Gardermoregionen har også igangsatt et arbeid for å se på flere samarbeidsområder, og vi ser fram til resultatene av utredningene som kommer, men vil vurdere dette grundig opp mot egne behov og ønsker for framtida, sier Moltzau, for han legger til: – Som jeg har sagt tidligere: Det er mange smådriftsfordeler.

Han viser til Nedre Romerike vann og avløpsselskap (NRVA) som bruker 10 millioner kroner i året på konsulenter.

– Egne konsulenter som skal råde ansatte om hva slags julepynt de skal ha på nettsidene sine eller hva de skal svare innbyggere som stiller spørsmål – det er ikke noe for Hurdal, for å si det mildt.

Stø kurs

– Jeg ønsker å ta vare på nærheten, tryggheten og smådriftsfordelene vi har her i bygda. Mitt mantra er “stø kurs”. Vi skal fortsette den utviklingen vi har uten å miste nærheten og identiteten vår.

– Ved lokalvalget i 2023 gikk vi til valg på en nøktern og bærekraftig forvaltning av kommunens ressurser til det beste for innbyggerne, noe jeg har med i det daglige virke som ordfører. Jeg er overbevist om at det er en mer realistisk tilnærming i et oversiktlig og nært lokalsamfunn, enn i store organisasjoner med lang avstand fra topp til bunn, konkluderer Moltzau. ■

Ikeajordet

Ikeajordet, også kjent som Delijordet i Vestby, har blitt en symbolsak for jordvern og matberedskap i Norge.

• Hva gjelder saken?

IKEA ønsker å bygge et varehus på 70 dekar dyrket mark i Vestby. Kommunen vedtok omdisponering i 2015, men i 2023 satte Senterpartiet i regjering foten ned med et midlertidig bygge- og deleforbud.

• Hvorfor er det viktig?

Delijordet er matjord av høy kvalitet, dokumentert av NIBIO. Det brukes i dag til dyrefôr, men det endrer ikke jordas verdi som dyrkbar mark. Norge har lite matjord – og mister vi den, får vi den aldri tilbake.

• Senterpartiets standpunkt:

Dette handler ikke bare om et varehus – det handler om nasjonal matsikkerhet, beredskap og respekt for norsk landbrukspolitikk. Senterpartiet står støtt i at matjord skal vernes, ikke bygges ned for kortsiktig profit.

• Hva skjer nå?

Vestby kommune ønsker vedtaket omgjort. Kampen står mellom lokaldemokratiets planvedtak og nasjonale jordvernmål – og Senterpartiet mener det er på høy tid at matjord vinner.

Folkestyrepartiet og kampen for norsk selvvråderett

GARANTISTEN: Senterpartiet er garantisten mot norsk EU-medlemskap og kjemper for å bevare suvereniteten og folkestyret (foto: iStock).

Nok en gang må vi forholde oss til spørsmålet om EU-medlemskap. Debatten er først og fremst drevet av at ja-siden aldri gir opp drømmen om å innlemme Norge i unionen. Historien gjentar seg, og vi må være på vakt. Kreftene som ønsker medlemskap, særlig i Høyre, benytter en strategi der man ikke sier det rett ut til velgerne at de vil gripe den første og beste muligheten til å melde Norge inn i EU. Senterpartiets svar på dette er og blir det samme: Et krystallklart nei. Vår historie er kampen for folkestyre, og i dag er det en kamp mot EU-medlemskap.

For å forstå Senterpartiets standpunkt, må man forstå vår ideologiske ryggrad. Partiet har vokst ut av den demokratiske bondebevegelsen som på 1800-tallet kjempet mot embetsmannsstaten, og flyttet makt ned til kommunene. Denne kampen for et levende folkestyre, bygget nedenfra, er en stolpene i vår ideologi. Vi mener at makt skal ligge nært folk. EU-medlemskap representerer det stikk motsatte: en massiv sentralisering av makt til overnasjonale organer, langt borte fra de menneskene beslutningene angår.

” Suverenitet er en forutsetning for demokrati. Derfor er vi garantisten mot norsk EU-medlemskap og vil motsette oss alle forsøk på å fremme en ny søknad.

Et EU-medlemskap ville bety at viktige beslutninger for Norges fremtid ikke lenger ble tatt av våre egne folkevalgte, men av politikere og byråkrater i Brussel.

Kampen mot medlemskap handler ikke bare om prinsipper for folkestyre; den handler om nasjonal kontroll over de ressursene som har bygget landet vårt. I Senterpartiet er forvaltertankegangen helt sentral. Vi skal forvalte ressursene til det beste for kommende generasjoner. Kloke politiske valg har sikret nasjonalt kontroll på fossefall, jord, skog, fisk, olje, gass, og mineraler. Alt dette står på spill hvis vi melder oss inn i EU.

Våre fiskeressurser, er en evigvarende ressurs hvis den forvaltes riktig. Det ville blitt en felles EU-ressurs hvor fastsetting av kvoter og forvaltning av bestandene flyttes fra Norge til EU. Dette ville vært en enorm overføring av norske naturressurser, som ville gått hardt utover kystsamfunnene våre. På samme måte ville norsk landbruk blitt underlagt EUs felles landbrukspolitikk. Det familiebaserte landbruket som sikrer bosetning, arbeidsplasser og matberedskap i hele landet, ville vært umulig.

En selvstendig og uavhengig pengepolitikk er en annen avgjørende grunn til å stå utenfor EU. Norges økonomi følger ofte andre konjunktursvingninger enn de store industrilandene i EU. Ved å ha vår egen valuta som sikrer eksportnæringenes konkurransekraft har vi en viktig fordel. Dette er en fleksibilitet vi ville mistet som medlem av EU. Nye medlemsland er forpliktet til å bli en del av den økonomiske og monetære unionen (EMU) og innføre euroen. Da ville rentepolitikken blitt styrt fra Den europeiske sentralbanken i Frankfurt, med hovedfokus på økonomien i de store landene på kontinentet, ikke i Norge. Å gi fra oss styringen over rente, valuta og finanspolitikk ville fratatt oss viktige verktøy vi har for å sikre norsk økonomi.

Kampen om nasjonal kontroll av krafta vår har preget norsk politikk.

”

De høye og ustabile strømprisene har skapt stor usikkerhet for folk, og problemer for norsk næringsliv. For Senterpartiet er det avgjørende viktig at vi tar tilbake nasjonal kontroll i strømpolitikken slik at lave og stabile strømpriser igjen blir et gode for norske husholdninger, og en konkurransefordel for norsk næringsliv.

De høye og ustabile strømprisene har skapt stor usikkerhet for folk, og problemer for norsk næringsliv. For Senterpartiet er det avgjørende viktig at vi tar tilbake nasjonal kontroll i strømpolitikken slik at lave og stabile strømpriser igjen blir et gode for norske husholdninger, og en konkurransefordel for norsk næringsliv.

Tilgangen på ren og billig energi har vært en forutsetning for norsk industri og velferd, og det er helt avgjørende at kraftpolitikken styres av norske folkevalgte også i fremtiden.

Kampen mot norsk EU-medlemskap er en kamp for folkestyre og nasjonal kontroll. Vi sier ja til internasjonalt samarbeid mellom suverene nasjonalstater, men nei til EU-medlemskap og overnasjonalt styre. Nå jobber sterke krefter for at Norge igjen skal sende en ny søknad om å bli med i EU. Vi vil aldri gå inn i en regjering som legger opp til en ny EU-søknad, Senterpartiet er garantisten mot dette.

Årets stortingsvalg handler om å bevare suvereniteten og folkestyret for fremtidige generasjoner. **Godt valg.** ■

Nei til EU, ja til folkestyre – Gjelsvik står støtt

Sigbjørn Gjelsvik, leder for transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget, har allerede en imponerende politisk karriere bak seg, og satser nå på fire nye år på Stortinget.

Hvorfor ble du med i Senterpartiet?

– Jeg ble med i Senterpartiet fordi jeg alltid har vært opptatt av at beslutninger skal tas nærmest mulig de som blir berørt av dem. Senterpartiets politikk traff hjertet mitt og jeg følte jeg kunne bidra til å gjøre en forskjell gjennom å engasjere meg her.

Kritisk til EU og svekket nasjonal kontroll

Som tidligere leder av organisasjonen Nei til EU har Gjelsvik vært en tydelig stemme mot norsk medlemskap i EU.

– Jeg mener det er helt feil å flytte makta over viktige beslutninger fra Norge til EU. Vi må ta vare på folkestyret og sikre at Norge beholder kontrollen over egne ressurser og beslutninger, sier han.

Gjelsvik mener at nasjonal suverenitet er avgjørende for å kunne tilpasse politikk og tiltak til norske forhold.

– Vi ser stadig eksempler på EU-direktiver som blir ukritisk innlemmet i norsk lov, uten at det er tatt høyde for hvordan det vil påvirke det norske folk, og ofte uten at det er behov for det. Et ferskt eksempel på dette er EUs nye panteregler, forteller Gjelsvik.

– I Norge har vi allerede både et system og en kultur for å pante tomflasker som fungerer godt. Likevel blir vi nødt til å legge om systemet for å imøtekomme nye panteregler som er mindre miljøvennlige. Det er kanskje regler som vil fungere godt i andre europeiske land, men ikke i Norge. Det viser nok en

gang hvor problematisk det er at EU ikke er villig til å tilpasse regelverket til norske forhold, men skjærer alle over samme kam.

Det har vært mye snakk om strømpolitikk i det siste, hvorfor er Senterpartiet så kritiske til innføring av direktiver i EUs fjerde energimarkedspakke?

– Vi har hele veien jobbet for å sikre lave og stabile strømpriser i Norge, både for husholdninger og næringsliv. Spesielt etter innføring av tredje energi-markedspakke og åpning av nye strømkabler til Tyskland og Storbritannia så vi at strømprisene steg dramatisk, og at vi mistet makt over viktige beslutninger i energipolitikken.

Strømkabler og energipolitikk

Senterpartiet går nå til valg på å ta tilbake nasjonal kontroll over energipolitikken.

– Vi må sikre at norsk energipolitikk styres av norske folkevalgte og at vi har nasjonal kontroll over kraftressursene våre, utdyper Gjelsvik.

– Norge har et kraftoverskudd på fornybar energi som i utgangspunktet gir lave produksjonskostnader for strøm, men det hjelper ikke når vi knyttes tettere til et dysfunksjonelt strømmarked i Europa som gir høyere priser enn produksjonskostnadene. Vi må sikre nasjonal kontroll over kraftressursene våre og redusere avhengigheten av det europeiske kraftmarkedet for å beskytte norske forbrukere mot høye strømpriser.

Fremtiden for Akershus

Med et sterkt fokus på lokalt folkestyre og nasjonal kontroll er Gjelsvik motivert for å fortsette arbeidet på Stortinget.

– Vi har fått til mye, men det gjenstår fortsatt arbeid. Jeg er klar for å stå på videre for å sikre at Akershus og Norge utvikler seg på en bærekraftig og rettferdig måte, avslutter Gjelsvik. ■

MOTIVERT: Tidligere kommunalminister Sigbjørn Gjelsvik går for fire nye år på Stortinget (foto: Martin Leigland).

Uten folkestyre og utenfor rekkevidde: Helseforetaksmodellen og sykehuspolitikken i Oslo

Foto: Senterpartiet

Når mange titalls milliarders skal gå med til Nye Oslo Universitetssykehus, så utarmes resten av helseforetaket og viktige investeringer skyves ut i tid. Dette sier Senterpartiet nei til. Samtidig slår vi tydelig fast at dagens helseforetaksmodell må avvikles og erstattes med et system som sikrer politisk styring og kontroll.

En modell uten folkevalgt styring

Helseforetaksmodellen ble innført med mål om effektivisering og profesjonalisering av sykehusdriften. Resultatet har i stedet blitt en styringsstruktur der beslutninger om livsviktige helsetjenester tas av styrer uten demokratisk forankring. Senterpartiet vil derfor avvikle modellen og overføre ansvaret til folkevalgte sykehusstyrer valgt av fylkestingene, innenfor rammene av en nasjonal helse- og samhandlingsplan vedtatt av Stortinget.

Dette er ikke bare en teknisk reform. Det handler om hvem som skal ha makten over helsetjenestene våre – byråkrater og økonomer, eller folkevalgte som står til ansvar for befolkningen? Dagens system fører også til at pasientene blir kasteballer mellom sykehusene, kommunene og fastlegene. Senterpartiet krever bedre samhandling for å sikre at pasienten er i fokus, ikke systemet.

Nye OUS – en investering som utarmer resten

Planene om nytt Oslo universitetssykehus (OUS) på Gaustad er et skoleeksempel på hvordan dagens modell svikter. Prosjektet er så kostnadskrevende at det truer investeringsevnen i hele Helse Sør-Øst. Byggingen av Nye OUS vil binde opp det meste av regionens investeringsmidler, og føre til at andre nødvendige prosjekter – som nytt Mjøsseykehus, kvinne- og barnesenter i Kristiansand og kreftbygg på Kalnes – settes på vent på ubestemt tid.

Dette skjer samtidig som helseforetakene allerede har dårligere økonomiske resultater enn budsjettert,

og står overfor kutt i pasientbehandling og avvikling av gode tilbud. Det er en utvikling som svekker hele spesialisthelsetjenesten – ikke bare i Oslo, men i hele landet.

Ullevål – en løsning som skrotes

Ullevål sykehus, Norges største akuttssykehus med nasjonal traumeberedskap, skal legges ned. I stedet skal det bygges et nytt sykehus på en trang og uegnet tomt på Gaustad, uten tilstrekkelig plass til billediagnostikk, laboratorier, forskning eller undervisning. Planene innebærer også at 30% av dagens pasientbehandling skal flyttes hjem til pasientene – en forutsetning fagfolk mener er urealistisk.

Senterpartiet vil stoppe Gaustad-prosjektet og i stedet videreutvikle Ullevål som et trinnvis utbygd, stort akutt- og traumesykehus. Samtidig vil vi prioritere bygging av Aker som lokalsykehus for hele Groruddalen.

En nasjonal utfordring

Dette handler ikke bare om Oslo. Når én investering sluker hele investeringsbudsjettet, rammes sykehus over hele landet. På Åhus er kapasiteten sprenget og det har over tid vært behov for en rekke investeringer, som vil bli ytterligere skjøvet ut i tid dersom planene for nye OUS realiseres. Når styringen skjer uten folkevalgt kontroll, svekkes tilliten til helsetjenestene. Og når økonomiske modeller prioriteres over pasientbehov, taper både fagfolk og folk flest.

Senterpartiet mener at vi trenger en ny kurs; en kurs der sykehusene igjen styres av folkevalgte, og der investeringene fordeles rettferdig. Det handler om mer enn murstein og milliarder – det handler om tillit, trygghet og demokrati. ■

JORDMOR OG POLITIKER: Annett Michelsen er 4. kandidat for Akershus Senterparti, og brenner for et trygt og verdig tilbud til fødende kvinner (foto: Linde Rødfoss).

Hele Norges jordmor

Annett Hegén Michelsen er den jordmoren i Norge som har vært med på flest planlagte hjemmefødsler; nærmere 800 hjemmefødsler gjennom 32 år.

Michelsen ser med bekymring på den økende trenden med planlagte uassisterte hjemmefødsler. – Stadig flere kvinner velger å føde uten faglig hjelp, og det er jo et signal om at det offentlige tilbudet ikke favner alle fødekvinne, sier Michelsen. – Små fødeavdelinger legges ned og sentraliseres til større sykehus, uten at bemanningen økes. Sykehus blir presset til å effektivisere, men fødsler tar tid. Det kan du ikke effektivisere, og da er det kvinnene som taper.

Høyere dødelighet uten jordmor

Planlagte hjemmefødsler uten faglig hjelp har ti ganger høyere risiko for et katastrofalt utfall

enn hvis en jordmor er til stede. Michelsen er svært kritisk til en økende romantisering av fødeopplevelsen hun ser særlig i sosiale medier.

– Naturen er rå, ikke romantisk. Det kan gå bra, men det kan også gå fryktelig galt, og det trengs kunnskap for å for å forstå når noe er i ferd med å gå galt, forklarer jordmoren. – Det kan være mange fordeler med en hjemmefødsel. Du har blitt kjent med jordmor på forhånd, bestemmer tempo i din egen fødsel og får være hjemme i en kjent og trygg atmosfære. Men skulle noe gå galt er det avgjørende å ha helsefaglig personell til stede som vet hvordan de skal håndtere situasjonen, utdyper hun.

Offentlig jordmortjeneste

– Hjemmefødseltilbudet må bli en del av det offentlige tilbudet. Hvis man får organisert tilbudet ut fra de store fødeavdelingene, så ville vi fått kontroll på at planlagte hjemmefødsler foregår på en faglig forsvarlig måte.

Michelsen viser til at det er rundt 250 planlagte hjemmefødsler i løpet av et år.

– Det er snakk om marginale utgifter for å få organisert disse fødslene på en faglig forsvarlig måte.

Politiker og jordmor

Michelsen er nå varaordfører i Ås kommune og stortingskandidat til høstens valg, men er fortsatt aktiv jordmor, og har flere fødsler planlagt i år.

– Til syvende og sist handler det om å snakke med de som ikke føler at de blir møtt og ta deres opplevelser på alvor. Løsningen er ikke å fjerne trygghet og fagkunnskap, men å lytte, bygge tillit og skape et tilbud som kvinner tør og ønsker å bruke, avslutter Annett Michelsen. ■

Vil styrke kriminalomsorgen: For et trygt og rettferdig samfunn

Politioverbetjent og tidligere Eidsvoll-ordfører John-Erik Vika har alltid vært en forkjemper for forebyggende arbeid. Da han var statssekretær for justisminister Emilie Enger Mehl ble han tildelt tre ansvarsområder, derunder kriminalomsorg.

– En godt fungerende kriminalomsorg reduserer tilbakefall og bidrar til å forebygge kriminalitet, forteller Vika. – Det gagnar både ofre, nærings- og miljøer og samfunnet som helhet.

Han vil arbeide for å sikre at kriminalomsorgen får de ressursene og den støtten den trenger for å kunne utføre sitt viktige arbeid.

– Først og fremst må vi få på plass flere ansatte, men vi må også ha økt fokus på utdanning, behandling og oppfølging under soning, som kan bidra til å endre kriminelle livsbaner. Innsatte skal kunne vende tilbake til samfunnet som ansvarlige borgere.

Vika er overbevist om at en sterk og effektiv kriminalomsorg er avgjørende for et trygt og rettferdig samfunn.

– Dessuten sender det et tydelig signal om at samfunnet tar ansvar for å hjelpe både ofre og de som har begått lovbrudd, sier han. – En styrket kriminalomsorg kan redusere kriminalitet, forbedre rettssikkerheten og skape et mer rettferdig samfunn. Det er en investering i både trygghet og sosial stabilitet, og en forutsetning for en mer inkluderende og bærekraftig fremtid, avslutter Vika. ■

Tidligere statssekretær John-Erik Vika stiller som 5. stortingskandidat til høstens valg (foto: Linde Rødfoss).

Ungdomskandidatene våre!

UNGDOMMEN REPRESENTERT PÅ LANDSMØTE: Ashish Bhargava, Siri Sundhagen, Andreas Halvorsrud, Andrea Skretting og Linde Rødfoss, alle Senterungdommer fra Akershus, deltok på partiets landsmøte i mars 2025 (foto: Martin Leigland).

I fjor kunne Ashish Kumar Bhargava feire 13 års skolegang vel gjennomført med resten av russekullet fra Eidsvoll vgs. I år har han vært å finne på Løvebakken i Oslo; han har nemlig vært praktikant for Senterpartiets stortingsgruppe. Nå er han aktuell som ungdomskandidat for Akershus Senterparti.

Ashish' politiske engasjement er ikke begrenset til hjemfylket Akershus, for i tillegg til å være kommunestyrerepresentant i Eidsvoll kommune er han også politisk nestleder for partiets ungdomsorganisasjon, Senterungdommen.

Han beskriver partileder Trygve Slagsvold Vedum som en av hovedårsakene til at han meldte seg inn i partiet i 2017.

– Budskapet hans om å se hele landet og sikre at alle skulle ha gode tjenester nær seg uavhengig av hvor man bodde, traff meg veldig, sier Ashish.

Videre på Stortingslista finner vi Siri Marlén Sundhagen. Hun brenner for levende bygder, jordvern og tilbud til barn og unge – da ble Senterpartiet et naturlig valg. Hun jobber nå i Vorma Økonomi og Regnskap, men har tidligere jobbet som politisk rådgiver for Senterpartiet på

fylkesnivå, da særlig med regionale planer og utvikling.

Andrea Skretting er vernepleier, sauebonde og lokalpolitiker i Enebakk, og er også å finne på valglista til Akershus Senterparti. Hennes hjertesaker er psykisk helse, landbruk og rovviltforvaltning.

Fylkesleder i Akershus Senterungdom, Andreas Halvorsrud, er også på stortingslista. Han er opprinnelig fra Blaker, utdannet lektor, og studerer nå samfunnsøkonomi på NMBU i Ås. For Andreas har det vært viktig med økning av frikortgrensa, slik at flere unge kan sitte igjen med mer av pengene de tjener. Dette er noe Senterpartiet fikk gjennomslag for i regjering, da frikortgrensa økte fra 75 000 til 100 000 kroner.

Senterungdommen skiller seg fra andre ungdomspartier ved at de sier tydelig nei til narkotika. – Der hvor de andre ungdomspartiene snakker om legalisering av narkotiske stoffer er vi konsekvente på at dette ikke er løsningen, sier Andreas.

Ashish har også engasjert seg i denne saken over lang tid. Da han selv var russ tok han et oppgjør med en festkultur som var preget av piller, pulver og giftige stoffer. – Vitnemålet skal feires med rusetid, ikke rusetid, avslutter han. ■

Lappen som valgfag

TRYGG I TRAFIKKEN: Senterungdommen vil sikre kjøreopplæring som valgfag (foto: privat).

I dag kan det koste flere titalls tusen kroner å ta lappen. For mange unge – kanskje særlig de som bor mer landlig til – er førerkortet en nødvendighet for å komme seg til jobb, skole, praksis eller ulike fritidsaktiviteter. Ungdomskandidat Ashish Kumar Bhargava ønsker å gjøre noe med det.

– Jeg mener at førerkortet bør kunne tas som valgfag i videregående skole, sier Bhargava. – Det handler ikke bare om frihet og muligheter, men om trygghet, mobilitet og likestilling mellom by og land.

Han får støtte fra partikollega Sigbjørn Gjelsvik.

– Trygg trafikk starter med god opplæring. Det er fint å kunne gi ungdom mulighet til å ferdes der de trengs, uten å være avhengig av en foresatt som kjører, eller kollektivtransport med hyppige avganger, sier Gjelsvik. Han er leder av Stortingets transportkomité, og er godt kjent med viktigheten av trygge sjåfører på veiene. – Vi har ingen å miste i trafikken, og ved å tilby kjøreopplæring som valgfag kan vi bidra til å sikre god trafikksikkerhet blant ungdom.

Bhargava viser til at Arbeiderpartiet tidligere har vært ute og sagt at de ønsker å sponse lappen for enkelte elever på yrkesfag. – Det blir feil, mener Bhargava. – Alle elever, uansett studieretning, burde få den muligheten. Det er et spørsmål om rettferdighet. ■

Kjære ungdom: Det handler om deg!

Kanskje skal du stemme for aller første gang, eller kanskje har du stemt før. Uansett er valget ditt – og stemmen din betyr noe!

Mange sier at politikk er kjedelig, bare for voksne, eller ikke angår deg. Men sannheten er at politikk påvirker alt:

Fra fraværsgrensa på skolen og hvor mange eksamener du må ha, til hvor lenge utesteder kan holde åpent og hvor mye du kan tjene i sommerjobben uten å bli trukket i skatt.

Alt dette bestemmes av folk som er valgt – eller ikke valgt. Av deg.

Senterpartiet vil gjøre hverdagen enklere for ungdom over hele Norge – for deg som bor i byen, på bygda eller et sted midt imellom.

Vi vet at skolen for mange har blitt en arena for stress

og prestasjonspress. Vi vet at altfor mange unge avhenger av et kollektivtilbud som aldri går eller konstant er forsinket. Og vi vet at arbeidslivet er vanskelig å komme inn i, og at boligdrømmen for mange føles uopnåelig.

Vi vil endre det!

- Fraværsgrensa skal bygge på tillit – så du kan være syk uten å bli straffet.
- Førerkort som valgfag – fordi alle skal få muligheten til frihet, uten å være avhengig av et godt kollektivtilbud.
- Du skal ha egen jobb og egen bolig – fordi trygghet starter med egne muligheter og et godt livsgrunnlag.

Valget til høsten trenger ikke være komplisert. Stem på politikere som ser deg, lytter til deg – og jobber for at du skal ha det bra.

Senterpartiet er der for deg.

Stem på oss. Stem på fremtiden din. ■

Ashish K. Bhargava politisk nestleder i Senterungdommen og ungdomskandidat for Akershus Sp (foto: Martin Leigland).

En politikk som både hjelper og setter grenser

BEKYMRET: Senterpartiets fraksjonsleder i justiskomiteen er bekymret for normaliseringen av narkotika i samfunnet (foto: Martin Leigland).

Aldri har så mange unge oppgitt å ha brukt kokain.

– Det er ingen tvil om at narkotika har blitt normalisert i samfunnet, sier stortingsrepresentant Else Marie Rødby. Hun er svært bekymret for trenden.

Tall fra Folkehelseinstituttet viser at andelen unge som sier at de har brukt ulovlige rusmidler øker; i 2020 sa 2,5% av nordmenn i alderen 16 til 30 år at de hadde brukt kokain de siste 12 månedene. I 2024 hadde andelen økt til 5,2%.
– For å snu denne utviklingen trenger vi et tydelig regelverk rundt bruk og besittelse av narkotika.

Bagatellisering av narkotikabruk

Den nye rusreformen ble nylig vedtatt på Stortinget, der Arbeiderpartiet sikret flertall med Høyre, Venstre og SV. Reformen innebærer at personer som blir tatt med såkalte brukerdoser skal møtes med forenklede forelegg. Overtredelser havner ikke på rullebladet og hvor mye narkotika som utgjør en brukerdose er fortsatt usikkert.
– Dette er et skritt i retning av avkriminalisering, og det gjør meg veldig bekymret, sier Rødby.
– Lover og regler har en normgivende effekt, og denne reformen signaliserer at samfunnet ikke lenger ser alvorlig på narkotikabruk, at det ikke er så farlig. Det er et signal vi som politikere ikke bør sende til de ungdommene som står i et press for å prøve eller å bruke narkotika.

Jeg frykter at det å gjøre bruk og besittelse nærmest konsekvensløst fører til at narkotikabruk blir bagatellisert, akseptert og normalisert.

Svekker politiattestenes verdi

Forenklede forelegg er en reaksjonsform som ikke fremgår av politiattest og arbeidsgivere får dermed ikke vite om søkere tidligere er tatt for

”

- Senterpartiet vil ha en politikk som både hjelper og setter grenser. Vi trenger mer forebygging, ikke mindre. Og vi trenger mindre narkotika, ikke mer!

narkotikabruk. Det svekker politiattestenes verdi og reduserer muligheten til å sikre trygge omgivelser i sårbare yrker. For dem som har råd til å betale kan man dermed bli tatt jevnlig for bruk og besittelse av narkotika uten at dette har noe særlig konsekvens. Det å drikke øl i parken vil etter Arbeiderpartiets rusreform ha en strengere konsekvens enn det å ta narkotika i parken.

Rødby stiller nå som Senterpartiets 2. kandidat for Akershus, og går inn i valgkampen med et tydelig budskap: Narkotika er, og skal være ulovlig.

Fasthet og varme

– Vår ruspolitikk skal kjennetegnes av fasthet og varme. Fasthet gjennom tydelige reaksjoner ved narkotikabruk, og varme gjennom at mennesker med alvorlig rusavhengighet skal møtes med hjelp, ikke straff, sier hun.

– At Stortinget vedtok rusreformen del 1 var viktig.

Rødby viser til den delen av rusreformen som ble behandlet av helse- og omsorgskomiteen på Stortinget i desember 2024, med fokus på forebygging, skadereduksjon og behandling. I denne delen av reformen ligger viktige tiltak som

sikrer god helsefaglig oppfølging av de som er rusmiddelavhengig. Det overordnede målet er å forebygge og redusere de negative konsekvensene rusmiddelbruk kan ha for den enkelte, for pårørende og for samfunnet som helhet. Det er bred, tverrpolitisk enighet om disse tingene i Norge.

Bred enighet om hjelp til rusmiddelavhengige

– De som trenger det skal få hjelp, ikke straff, det er det bred enighet om. Men så lenge narkotika er forbudt er det viktig at vi har tydelige rammer for å hindre at folk begynner med ulovlige rusmidler og kanskje utvikler alvorlig rusmiddelavhengighet. Vi trenger en politikk som både hjelper og setter grenser, og når reaksjonen på narkotikabruk nå reduseres til et ubetydelig forelegg uten konsekvenser, fjerner man en viktig grunn til å la være å prøve, sier Rødby.

Normalt blant skoleelever

– Etter å ha besøkt flere videregående skoler i Akershus denne våren er mitt inntrykk at vi allerede er der at narkotika er ganske normalt blant en del, forteller Rødby.

– Særlig kokain og hasj omtales som et vanlig innslag i festkulturen blant videregående skoleelever. Jeg hørte også at politiet er lite til stede og at skoleansatte opplever at de verken har kunnskap eller virkemidler til å kunne gripe inn i bruk og besittelse på deres skole. Selv om de aller fleste elever ikke bruker narkotika, er det slik jeg forstår det ikke uvanlig at det oppbevares narkotika på skolen for salg.

Retts på et rusfritt skolemiljø

– Alle elever har rett på et trygt og rusfritt skolemiljø i Norge, og det må sånn jeg ser det innebære at det ikke kjøpes og brukes narkotika på skolens område, og at politi og skoleledelse kan gripe inn når det mistenker at dette likevel skjer.

– Det er viktig at et lovbrudd ikke oppfattes som avkriminalisert bare fordi det betraktes som mindre alvorlig. Når vi veit at mange ungdommer som ikke bruker narkotika må forholde seg til dette på skolen, på fritidsarenaer og i russetida så har vi et ansvar for å gjøre det vi kan for å fjerne ulovlige rusmidler fra disse arenaene, sier Rødby, og legger til:

– Når vi som samfunn fjerner og utvanner den barrieren det er at noe ikke er lov, og at det dermed skal ha en tydelig og følbar konsekvens, så fjerner vi også en viktig grunn for ungdommer til å si nei til narkotika. ■

Else Marie Rødby om ungdomskriminalitet og kriminelle nettverk:

Målet er en trygg hverdag for alle

Kriminalitetsbildet forandrer seg raskt og verden er blitt et urolig sted. Det hele stiller store krav til justissektoren. Utviklingen de siste årene har vist at organisert kriminalitet og kriminelle gjenger ikke bare finnes i de store byene, men i hele landet. Alle politidistrikter melder nå om at de har kriminelle nettverk innenfor sine grenser.

– Organisert kriminalitet og ungdomskriminalitet er en utfordring vi tar på høyeste alvor, og da må vi sette inn kraftige tiltak mot denne utviklingen før det er for sent, sier Else Marie Rødby.

Hun peker på at det må jobbes langs flere spor. Samtidig som vi må ha raske og effektive sanksjoner når slik kriminalitet avdekkes, må det også jobbes systematisk og forebyggende blant barn og unge for å unngå rekruttering til kriminelle miljøer i utgangspunktet.
– Da må vi jobbe helhetlig, og styrke både etterforskningen og politiets tilstedeværelse, jobbe for gode oppvekstvilkår for barn og unge, og ikke minst jobbe systematisk og målrettet mot narkotika, forteller Rødby.
– Vi vet at narkotika er en av de viktigste driverne for organisert kriminalitet generelt og ungdomskriminalitet spesielt. Derfor må vi gjøre det vanskeligere å omsette narkotika på skoler, fritidsarenaer og lignende. Håndheving av et tydelig forbud er helt nødvendig for å lykkes i det arbeidet.

Senterpartiet i regjering sørget for en rekke tiltak mot ungdomskriminalitet, herunder utredning av “trygghetshus” med spesialtilpasset omsorgs- og oppfølgingstilbud for barn under 15 år som begår gjentatt kriminalitet.
– Trygghetshus kan være et tilbud som kan gi beskyttelse, omsorg og riktig hjelp til denne gruppen, sier Rødby.
– Men vi er også nødt til å gå til kjernen og løse de grunnleggende problemene som gjør at stadig yngre barn starter på en kriminell løpebane, understreker hun.

Det betyr å arbeide for trygge nærmiljø, et godt forebyggende politi og styrket familieøkonomi.
– Vi vet mye om hvordan det å ha dårlig råd og å for eksempel bo trangt kan påvirke ungdom, og at det å høre til i trygge og inkluderende nærmiljøer ofte kan være nøkkelen til å både fullføre skole, og å komme i arbeid.

Og når det først gjøres kriminelle handlinger er det viktig at lovbruddet får en rask og tydelig reaksjon. Dette både slik at ungdom kommer ut av det kriminelle miljøet de er i, og at de raskt får mulighet til å gjøre opp for seg og skifte kurs. I tillegg kan det ha god preventiv effekt overfor andre barn og unge, det å se at det å utføre kriminalitet får konsekvenser.

– En del av den kriminaliteten vi ser nå blant de ganske unge er alvorlig, og kan få store konsekvenser både for dem selv og andre. I tillegg til en tydelig reaksjon trenger de ofte hjelp til å komme ut av et dårlig mønster og vekk fra dårlige venner. De reaksjonene vi illegger ungdom som begår kriminalitet må derfor være tilpasset barn og unge.

Da Rødbys partikollega Emilie Enger Mehl var justisminister ble ungdomsstraffen skjerpet. Den er nå ikke lenger frivillig, og ungdom over 15 år som begår alvorlige lovbrudd skal i ungdomsfengsel. Der skal de få tilbud om skole, utdanning og verktøy for å mestre livet. I tillegg la Senterpartiet fram “gjengpakker” på til sammen 900 millioner kroner mer til innsatsen mot organisert kriminalitet, og kriminelle gjenger og nettverk. Det ble også igangsatt et arbeid med å endre lovverket slik at verdier kan inndras dersom de sannsynligvis eller klart mest sannsynlig stammer fra kriminalitet.
– Det skal aldri lønne seg å drive med kriminalitet, og det å inndra verdier på denne måten sender et tydelig signal til de kriminelle gjengene, forklarer Rødby.

Rødby forteller at denne formen for kriminalitet skjer over hele landet.
– Derfor er det viktig for Senterpartiet å beholde en desentralisert politistruktur, slik at vi sikrer et minimum av politiberedskap i hele Norge. Et tilstedeværende og synlig politi har en nøkkelrolle i arbeidet mot organisert kriminalitet og ungdomskriminalitet, og deres lokalkunnskap kan være avgjørende for politiets arbeid.

Rødby trekker frem at for å styrke politiets forebyggende arbeid, gi lokalt politi større innflytelse og ansvar for å fordele ressursene sine ut fra lokale forhold, er det i tillegg nødvendig å utdanne flere politifolk. Da Høyre og Frp satt i regjering reduserte de antallet studieplasser ved Polithøgskolen.

NÆRPOLITI: Else Marie Rødby på gjenåpningen av Nesodden politistasjon (foto: Jane Bråthen).

– Det var uansvarlig, så da Senterpartiet satt i regjering økte vi antallet. Det har vi sett at er helt nødvendig, sier hun.

– Vi står i en urolig og krevende tid hvor politiet skal løse mange og krevende oppgaver. Senterpartiet har prioritert politiet med ressurser ved hvert budsjett vi har sittet i regjering, blant annet økte vi hele politibudsjettet med 10% for 2025. Vi ser likevel at politiet ble underfinansiert av regjeringen Solberg da de gjennomførte politireformen sin og at behovet vil være stort også fremover. Det tar vi på alvor. Politiet er vår viktigste sivile beredskapsaktør og vi må gi de både ressurser og verktøy til å løse det oppdraget på en god måte, avslutter Rødby. ■

Mot kandidatene:
Brita Skallerud
8. kandidat

Brita foretrekker biff på grillen og engelsk krim på skjermen, og mener vi alle burde blitt bedre til å se verdien av de små tingene i livet. Hun ville invitert bestemora og et par festglade historiefortellere til middag – for gode historier og kanskje litt dans. Politisk brenner hun for sjøforsyning, matproduksjon og beredskap, og mener at utvikling handler mer om gode liv enn om vekst. Hun er ikke helt kriseforberedt ennå, men har vedfyring, jord og mat – og en klar tanke om at vi må fly mindre, kjøpe færre klær og spise opp maten vår.

El-ferjer på diesel, ingenting går på skinner, men hjulene på bussen de går rundt og rundt

Joda, tog, trikk og t-bane er greit det.

Bare det går, si! Uten solslyng på linja, feil på sporveksler, kabelbrudd eller signalfeil. Utrolig kostbare investeringer krevs også. Fornebubanen nærmer seg vel 40 milliarder kroner?

Hurtigbåter med batteribytte, jommen sa jeg smør! Flere hundre kroner spytter det offentlige inn hver gang man velger vannveien tur-retur. Ja, jeg skriver velger, for i Akershus har man et valg!

Tenk hva man kunne fått av busser for tilsvarende beløp?

Framtida ruller

Dieselbusser bør vi sikre oss som beredskap, men i det store går dagens og framtidas busser på elektrisitet. Det betyr store reduksjoner i utslipp, og vi slipper også støyen, hvilket er et selvstendig poeng.

Superbuss, metrobuss, kall bussen hva dere vil, jeg elsker den uansett! For der tog og ferje er dyre både i investering og drift, er bussen betraktelig rimeligere. Noen kloke hoder skal ha det til at kostnaden for 1 meter med tog, kan du kjøre 10 meter med buss. Tenk det!

I tillegg kan bussen ta deg fra nærmest der du bor, til nesten dit du skal! –Verken ferje eller tog kan skryte av det samme!

Vi vil satse!

Nettopp fordi bussen er så fleksibel, rimelig og driftssikker, ønsker Senterpartiet å satse på bussene! I vårt alternative budsjett finner du nye busslinjer, men også gjenopprettelsen av

Foto: Jane Bråthen

Tallenes tale er klar: Selv om stadig færre kjører på to hjul, så går ikke antallet hardt skadde og drepte i trafikken blant MC-førere ned. Dette bekymrer leder av Transportkomiteen på Stortinget, Sigbjørn Gjelsvik.

I vår har Gjelsvik vært i kontakt med MC-miljøet, både gjennom møter med organisasjoner som Norsk Motorcykel Union (NMCU), men også ved å troppe opp der hvor MC-folket møtes.

– MC-folk er jo herlig ærlige. De snakker rett fra levrå og legger ikke fingra imellom, erklærer Gjelsvik, og fortsetter:

– Antallet MC-ulykker med fatale følger er alt for høyt i Norge. Jeg tror årsaken til dette er sammensatt, og dersom vi skal få tallene ned må vi jobbe sammen. Ærlighet fra motorsykkelmiljøet er en god start, og det er ingen tvil om at det de sjøl peker på med høy fart og risikovillighet også er en medvirkende årsak til en del ulykker. Likevel, dette er bare en del av bildet, og vi som samfunn kan gjøre mer!

Sikkerhetstiltak for MC

Samferdselsårene våre binder landet og samfunnet vårt sammen. Å bevege seg trygt og sikkert er avgjørende viktig for det aller meste man foretar seg i livene sine fra vugge til grav.

Gode sikkerhetstiltak for MC-førere vil også bedre trafiksikkerheten for alle andre trafikanter. – Det har gått mange år siden vi forbød wirerekkverk,

Jane Bråthen
gruppeleder på fylkestinget
og 6. kandidat til Stortingsvalget
(foto: Ragne B. Lysaker).

tidligere, nedlagte busslinjer. Ekspressbussene fra både Øvre og Nedre Romerike må på plass igjen. Dette var populære tilbud, hvor bussene var smekk fulle hver eneste avgang.

For å knytte Akershus sammen trengs busstilbud på kryss og tvers, ikke bare til og fra de store kollektivknutepunktene. Busstilbud til viktige tjenester utenfor fylket, som for eksempel sykehus, er helt avgjørende viktig for både brukere og ansatte.

Vi leverte!

Da Senterpartiet satt med hånda på rattet og samferdselsråden i fylket, ble det levert på kollektiv! Månedskort til barn og unge ble kuttet med 30%, og vi innførte Reis-rabatten, hvor reisende som ikke jobbet på kontor mandag-fredag, også fikk rabatt ved å velge kollektivreiser ofte. ■

Foto: Jane Bråthen

eller "eggdelere", som MC-miljøet kalte de, for de fungerte jo nettopp slik for dem. Nå må vi få på plass underskinner, slik at MC-førerne ikke sklir under rekkverket og skades hardt–eller fatalt–i møte med faste stolper eller annet, forteller Gjelsvik.

Fra 2024 har dette vært prioritert høyere med Sp i regjering, og Statens vegvesen har styrket arbeidet med MC-tilpasset infrastruktur. Enkelte fylker har også vært flinke til å følge opp.

– Å bygge infrastruktur som ikke sprekker opp, og det å vedlikeholde veiene våre, det er prioritert nummer en, derfor er vridningen over til mer vedlikehold og drift i Nasjonal Transportplan (NTP) viktig, understreker Gjelsvik, men legger til at vi også må lære av andre.

– I Østerrike har de vedtatt å bruke ekstra veimerking

Endring i antall trafikanter på 2 hjul	2024	Endring i prosent	
		2023 - 2024	2019 - 2024
Moped	126 976	-3,7%	-20,3%
Lett motorsykel	25 749	-1,5%	-8,8%
Tung motorsykel	151 360	-0,2%	-7,8%

Tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB).

Foto: Jane Bråthen

Går det alltid tog?

Vi har stilt Sigbjørn Gjelsvik, leder av Stortingets transport- og kommunikasjonskomite, fem kjenne spørsmål om tog!!

Når tok du tog sist, og hvordan gikk det?

For ei uke sida, da jeg måtte få tak i ny bunadsskjorte til dattera mi. Vi skulle møtes på Jessheim, og da tok vi tog opp dit, men mista toget tilbake med noen få sekunder. Endte med buss til Årnes, vente i 45 minutter og ta toget til Sørumsand, og var hjemme 23.45. Som oftest er frustrasjonen tog som ikke er presis, men av og til er det man selv som bommer.

Når tenker du vi vil kunne få 2 tog i timen på Kongsvingerbanen, og hvor mange stasjoner og stoppesteder er du villig til å legge ned for å komme dit?

Jeg mener det er veldig viktig å ta vare på stasjoner og stoppesteder. Jeg tror det aller viktigste er at folk må kunne stole på at toget kommer når det skal, og være trygg på det.

Hvorfor er det så viktig å gjenetablere persontrafikk mellom Dal og Eidsvoll?

For å få et sammenhengende og godt togtilbud på Hovedbanen. Det ligger jo ei toglinje der i dag, og skal så lite til for å få dette opp å gå. Kjører vi persontrafikk fra Dal til Eidsvoll så kobler vi sammen Øvre Romerike bedre, noe som vi burde få til.

Hva er det viktigste tog-grepet vi må ta for å koble Akershus bedre sammen?

Å få et samlet togtilbud for Vy og Flytoget vil utnytte kapasiteten bedre og gi et bedre og mer sammenhengende togtilbud, og med det en bedre hverdag for pendlerne.

Hvorfor vil Senterpartiet si opp togavtalen?

I dag er det mange pendlere fra nabofylkene som kjører til Akershus for å ta toget inn på jobb fordi de ikke har togavtale der de bor. Da er det bedre at vi bevilger mer midler til VX, slik at alle kan reise rimelig og sømløst, uten togavtale. ■

i de mest utsatte svingene. Det er tross alt slik at de fleste ulykkene på MC skyldes utforkjøring i sving. Da er underskinne viktig når ulykken først er ute, men det aller beste vi kan gjøre er jo å forhindre at ulykker oppstår, forklarer Gjelsvik ivrig.

Ifølge Norsk Motorcykel Union har oppmerking av anbefalt kurve i utsatte svinger redusert antall ulykker med 80% i Østerrike, og slike tiltak prøves også ut i Norge.

– Jeg vet at det er folk i MC-miljøet som er skeptiske til mer merking i veien, både fordi de frykter det vil være glatt å kjøre på, men flere har også tatt til orde for at det kan virke forstyrrende, sier Gjelsvik. – Vi skal selvsagt lytte til de som har hjelmen på, for å si det sänn, men en 80% reduksjon av ulykker er ikke noe å kimse av.

–Vi må likevel ta oss tid til å teste dette ut skikkelig, og finne de beste strekningene sammen med både veimyndigheter, veieiere og MC-miljøet, avslutter han. ■

Trafikkulykker med personskaade	2024		Snitt siste 5 år		Endring i prosent	
	Drept	Hardt skadd	Drept	Hardt skadd		
Bilførere	38	173	42	189	-9,5%	-8,5%
Bilpassasjerer	9	82	14	80	-35,7%	-2,4%
Motorsyklist og mopedister	21	155	20	150	+5,0%	+3,3%

Tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB).

Hele Akershus skal utvikles – fra bygd til by

STANSET NEDLEGGELSE: Anders Graven har kjempet for å opprettholde Skotbu skole (foto: Paal Sjøvall).

– Å legge til rette for vekst og utvikling i hele fylket, slik at vi kan ivareta byer og tettsteder, men også bygder og grender, er like viktig for Senterpartiet som et nei til norsk EU-medlemskap, sier Anders Eidsvaag Graven, fylkestingsrepresentant og 13. kandidat for Akershus Senterparti til høstens stortingsvalg.

Graven er også mangeårig lokallagsleder i Nordre Follo Senterparti, og har erfaring med å sette hardt mot hardt i arealpolitikken. Lokalt skiftet de fra rødgrønt til blått samarbeid nettopp for å sikre vekst og utvikling i hele kommunen, etter at de rødgrønne partiene kastet ut Senterpartiet for å ville utvikle også de mindre tettstedene i kommunen.

Byvekst og Oslopakke 4

- Den 19. mai vedtok styringsgruppene i byvekstsamarbeidet og Oslopakke 3 forslag til handlingsprogram for 2026-2029
- Selv med stor befolkningsvekst er det oppnådd nullvekst i personbiltrafikken i Oslo-området
- Samarbeidets plan for 2026-2029 er å videreføre og forsterke tiltak som fremmer miljøvennlige transportformer
- Planen rommer store kollektivsatsninger som Fornebubanen, høystandard kollektivtrasé Oslo-Kjeller, og reinvestering og oppgradering av trikk og T-bane
- Kollektivtilbudet i Oslo-området opprettholdes og forsterkes, og små og store gang- og sykkeltiltak gjør det enklere å sykle og gå

Et stort flertall av Akershus kommunene sine innbyggere er fortsatt med dagens kollektivtilbud avhengig av bil!

Som folkevalgt og varaordfører i Aurskog-Høland kommune sliter jeg med å anerkjenne en avtale vi selv ikke er en del av. Aurskog-Høland, på lik linje med 17 andre kommuner i Akershus, har tross alt ikke vært en del av forhandlingene i denne avtalen. Handlingsprogrammet ble vedtatt "lokalpolitisk" av Akershus fylkesting 12. juni og Oslo bystyre 18. juni. Deretter legges det frem som orienteringssak i Lillestrøm, Nordre Follo og Bærum kommuner i løpet av høsten.

I vår klarte derfor Senterpartiet lokalt å få fullt gjennomslag for å opprettholde Skotbu skole; en svært viktig sak og et løfte gitt innbyggerne i valgkampen. Senterpartiet har stått i bresjen med godt politisk håndverk for å opprettholde den lille grendeskolen gjentatte ganger de siste tiårene.

Paal Sjøvall, kommunestyrerepresentant for Nordre Follo Sp, er godt fornøyd med samarbeidet på borgerlig side, selv om det er tøffe prosesser de står i lokalt med behov for innstramminger. – For Senterpartiet er det verdifullt å være en del av et politisk flertall som setter fellesskapet i sentrum. Samarbeidet her lokalt preges av gjensidig respekt, løsningsvilje og et felles mål om å skape en trygg og bærekraftig kommune for alle innbyggerne, forteller Sjøvall.

Som fylkestingsrepresentant sitter også Anders Eidsvaag Graven i komité for samfunn, plan og klima i Akershus fylkeskommune. Han er bekymret for hvordan fylket vil legge til rette for å bygge boliger og etablere arbeidsplasser og næringsliv utenfor byene. – Planprogrammet for ny regional plan for areal og mobilitet som nå er vedtatt i fylkestinget er nærmest en blå kopi av den gamle regionale planen fra 2015 som kommunene har opplevd som ei tvangstrøye de siste 10 årene, sukker Graven tungt, før han legger til: – Sentraliseringen i Akershus vil bare forsterkes om vi ikke får endret retning – sammen med høresidens ønske om færre kommuner, vil dette bety at bygder, grender og tettsteder vil utarmes og fraflyttes, sier Graven. – Det er ikke det Norge vi i Senterpartiet vil ha.

Senterpartiet har på fylkestinget i Akershus foreslått en rekke forandringer i planprogrammet for å sikre at kommunene kan vokse også utenfor de store

kollektivknutepunktene, men har dessverre blitt nedstemt.

– Men vi vil fortsette å jobbe for at kommunene skal få legge til rette for ny vekst og sterkere utvikling i områder som i dag har svak eller negativ befolkningsutvikling, sier Graven.

Bare i Follo er det flere kommuner som har fått innsigelser fra statsforvalter og fylkeskommune fordi de ønsker å utvikle områder i kommunen som ikke ligger ved store kollektivknutepunkt. Ås kommune har fått innsigelser knyttet til bl.a. Rustadporten, og Nordre Follo kommune fikk innsigelser knyttet til Skotbu og Svartskog. I Ås fikk kommunen beskjed om heller å bygge ned dyrka mark i sentrum. Det er galskap i Senterpartiets øyne – la bygder og tettsteder vokse og utvikle seg – og spar matjorda! ■

SAMARBEID: For Paal Sjøvall er det viktig å være del av et politisk flertall som setter fellesskapet i sentrum (foto: Anders Eidsvaag Graven).

Byvekst midt i skauen?

Per-Steinar Slang, varaordfører i Aurskog-Høland kommune og 7. kandidat til stortingsvalget (foto: Senterpartiet).

inngå en avtale på vegne av oss! Parter i avtaler skal sitte rundt bordet og forhandle! Sjølsagt skal de det!

Mange bygdefolk lokalt vil faktisk ikke ha så mye med byen å gjøre i det hele tatt, og det er ofte en del av årsaken til at de har bosatt seg akkurat midt i skauen, i for eksempel Aurskog-Høland. Her finnes det også andre kvaliteter folk kan ute etter.

Som i mange andre saker og planverk er det et behov for å differensiere mellom by og land, tettsted og periferi, distrikt og sentrum. Det som kan fremstå klokt og bærekraftig i sentrumsområdene, trenger ikke nødvendigvis å være det når en skal ivareta interessene og rettighetene til de som er bosatt med et spredt bosettingsmønster. Dette kan en også i disse dager se på med et matberedskapsperspektiv, med tanke på selvforsyningsgrad og opprettholdelse av norsk landbruk og spredt bosettingsmønster i distriktene.

Med dagens avtaler og planhierarki skal det godt gjøres for en menig mann å holde kontroll på alle begrensende faktorer for fremtidig utvikling.

Når en ikke får et godt nok utviklet kollektivtilbud, og ikke gjennomført bygging av tilstrekkelig med gang- og sykkelveier, kan ikke dette sette begrensningene for arealpolitikken. Da må det tilrettelegges for personbil og nok parkeringsplasser.

Så vidt meg bekjent hevder samferdselsråden og andre fremtredende fylkespolitikere at fylkeskommunen forhandler for våre innbyggere! Jeg finner det meget uheldig om det skal være slik at Akershus fylkeskommune og Oslo kommune kan

Selv om mye av dagens politikk bærer preg av sentralisering på høygir, så må også de som bosetter seg i sentrumsområdene ha mat i tiden fremover. Her må vi ha en differensiering som ivaretar at vi skal kunne ta hele landet i bruk. ■

Foto: Ragne B. Lysaker

Redusert moms på VA

Fra 1. juli 2025 ble momsen på vann- og avløpstjenester redusert fra 25% til 15%, takket være Senterpartiet i regjering.

Senterpartiet har et tydelig mål om å fjerne momsen på vann og avløp helt.

Foto: Ragne B. Lysaker

Billigere barnehage

Fra 1. august 2025 ble makspris på barnehageplass redusert med 800 kroner!

Det tilsvarer en årlig besparelse på 8 800 kroner for barnefamilier med ett barn i barnehage, og 14 960 kroner i året for en barnefamilie med to barn i barnehage.

ha store konsekvenser for eleven det gjelder.

– I storkommunene som Høyre drømmer om skal kommunene forvalte ansvaret som fylkene og kommunene har i dag. Vi snakker da blant annet om kollektivtilbud, videregående skoler, museum, tannhelse – og med dagens kommunale oppgaver i tillegg!

I tillegg til sentrale verv i Senterbevegelsen er Suktamuk-Rygg kommunestyrerepresentant i Eidsvoll kommune.

– Dette vil føre til en uheldig retning mot profesjonalisering av lokalpolitikere. Hvordan skal vanlige folkevalgte som lever normale liv med jobb og unger, foreldre og venner klare å styre en slik kommune? Dette vil føre til flere heltidspolitikere, som er valgt inn fra et stort område. Da er det mange som ikke vil kjenne til en folkevalgt, og vi får mange folkevalgte som ikke inngående kjennskap til verken lokalmiljøet eller hvilke utfordringer helt vanlige folk står i, sier Suktamuk-Rygg.

– Vi vil få noen elitepolitikere, og ikke den nærheten til beslutninger som vi har i dag. Det blir nesten som EU, noe fjernet og fremmed. Jeg synes det er guffent.

Hva mener du er det viktigste grepet Senterpartiet har gjort for å trygge økonomien for folk flest?

– Grepene som er gjort på barnehager og SFO – Senterpartiet har sikret grunnleggende velferdstjenester til alle! Sosial utjevning og økonomisk trygghet er avgjørende for en god oppvekst for alle barn i hele Norge. ■

SENTERKVINNE: Linn Suktamuk-Rygg er lærer, småbarnsmor, lokalpolitiker, fylkesleder i Akershus Senterkvinner og 16. kandidat til Stortingsvalget (foto: privat).

Bli bedre kjent med lederen av Akershus Senterkvinner!

Linn Suktamuk-Rygg ble med i Senterpartiet på grunn av distriktspolitikken, som hun mener er svært viktig for innbyggerne også i Akershus.

På spørsmål om hva hun mener om Høyres utspill om å slå sammen kommuner til store enheter på rundt 100 000 innbyggere, slik at man kan legge ned fylkeskommunen, svarer hun engasjert:

– Det ville vært en katastrofe for innbyggerne! Det å beholde kommunestrukturen, og ikke slå sammen kommuner, er helt avgjørende for å beholde grendeskoler og andre tjenester nært folk. – Jeg jobber jo som lærer, og jeg ser hvordan store enheter faktisk gir dårligere tilbud til de som trenger det mest, ikke bedre, slik enkelte politikere hevder, forteller Suktamuk-Rygg.

– At elever med omfattende behov blir flyttet fra en-til-en-undervisning eller undervisning i små grupper, til større grupper ikke av pedagogiske hensyn med av økonomiske, er ikke effektivisering. Det er en svekkelse av tjenesten, og kan i verste fall

Å overleve sykdom med gården i behold

Frank Hoel-Knai har som mange andre hurdølinger vokst opp på gård, og har drevet med både melkekyr og ammekyr etter han tok over familiegården fra bestefaren.

Da Frank i 2014 fikk påvist svulst på hjernen søkte han om tilskudd for å ta vare på dyra selv mens han var sykemeldt og under rehabilitering. Det som burde være en enkel sak visste seg å bli et rent mareritt.

Avløserrefusjon avkortet mot sykepenges

Det finnes en ordning for avløserrefusjon; den skal sørge for at bønder som av ulike årsaker ikke har mulighet til å ta fjøsstellet selv kan få støtte til å betale en avløser. Noen må imidlertid ha sovet i timen da lovverket ble ført i pennen.

Den såkalte samordningsregelen sier nemlig at avløserrefusjon skal avkortes mot sykepenges. Det betyr altså at når en bonde som har annen inntekt i tillegg til gården, blir sykemeldt, avkortes avløsertilskuddet mot sykepengene fra den andre arbeidsgiveren.

Før Frank ble sykemeldt var han, likhet med mange norske bønder, nødt til å jobbe ved siden av gårdsdriften for å få det til å gå rundt. Etter han ble operert og mottok sykepenges ble disse brukt til å dekke vanlige utgifter som strøm, forsikringer, mat og annet. Avløserrefusjonen

(1500 kr/dagen) skulle gå til å dekke lønn til avløser og arbeidsgiveravgift, for å ta hånd om dyra Frank ikke hadde mulighet til å stille selv.

Men etter avkortning utgjorde tilskuddet 42 kr/dagen. Frank hadde da to alternativer; ta hånd om dyra selv etter å ha vært gjennom for hjernesvulst, eller betale en avløser, noe som ville betydd at han satt igjen med 42 kr/dagen å leve av.

For en bonde er det ikke snakk om tapt arbeidsfortjeneste fordi maskinparken står eller det ikke kan føres fakturerbare timer, det er snakk om levende dyr som trenger mat, vann og stell.

Krever at samordningsregelen fjernes

På Senterpartiets landsmøte våren 2025 tok Frank Hoel-Knai til talerstolen for å dele sin historie og kjempe for at partiets valgprogram skulle inneholde et punkt om at samordningsregelen skal fjernes. Hurdølingen fikk gjennomslag på landsmøtet, og kun noen dager senere fremmet partifelle Per Olaf Lundteigen forslag på Stortinget om at det beregnede tilskuddet fra jordbruksdriften utbetales uavhengig av om bonden får sykepenges, svangerekspensers m.m. basert på andre arbeidsforhold utenfor gårdsdriften.

Velferdsordninger til bonden

Å satse på norsk landbruk handler ikke bare om å

Frank Hoel-Knai (foto: privat).

tette inntektsgapet eller øke selvforsyningsgraden i Norge. Det er selvsagt vesentlige punkter, men vi må klare å ha flere tanker i hodet på én gang. Den norske bonden er ikke immun mot alvorlig og/eller langvarig sykdom. Velferdsordningene i landbruket må gjøre det mulig for bonden å overleve sykdom med gården (og dyra) i behold.

Norge trenger bonden, og bonden trenger velferdsordninger han også. ■

Foto: Senterpartiet

Utvidet vektgrense for bil

Etter forslag fra Trygve Slagsvold Vedum, Trine Fagervik og Sigbjørn Gjelsvik, vedtok Stortinget at førerkortreglene skal endres slik at førere med klasse B kan kjøre bil inntil 4 250 kilo totalvekt. Kun Ap, SV og Pasientfokus stemte imot.

– Dette har bilfolket ønsket lenge, og den meningsløse regelen om at 750 kg må plasseres på henger etter bilen, vil bli fjernet, forteller Gjelsvik. – Senterpartiet håper forslaget følges raskt opp, og at vi i Norge allerede fra neste sommer kan kjøre bil med totalvekt på 4 250 kilo!

– Kjemper for folks hverdagsøkonomi

Mange familier i Akershus kjenner på at det er blitt trangere økonomisk de siste årene. Prisene på mat, strøm og renter har økt, og det merkes i hverdagen. Senterpartiet mener det er på tide å lytte til folk – ikke bare ekspertene i Oslo.

– Når folk sier at pengene ikke strekker til, så tar vi det på alvor. Det er vår jobb å gjøre hverdagen litt lettere for vanlige folk, sier stortingsrepresentant for Akershus, Sigbjørn Gjelsvik.

Skattelette og lavere regninger

Gjennom regjeringsperioden 2021–2025 har Senterpartiet fått gjennomslag for en rekke tiltak som har styrket økonomien til folk flest. 85 prosent av befolkningen har fått lavere eller uendret inntektsskatt. Frikortgrensen er økt til 100 000 kroner, og trygdeavgiften er redusert. For en familie i Akershus betyr det flere tusenlapper spart i året.

Barnefamilier har fått ekstrahjelp: barnehageprisene er redusert til 1 200 kroner i måneden i sentrale strøk, og barnetrygden er doblet. I tillegg er det blitt lettere å få lån for familier med mange barn.

Momskutt på vann og mat

Et av de nyeste tiltakene er kutt i momsen på vann og avløp. Fra 1. juli 2025 reduseres momsen fra 25 til 15 prosent – et grep som kan spare husholdninger i Akershus for mellom 500 og 1 500 kroner i året. Dette er særlig viktig nå som mange kommuner må øke vann- og avløpsgebyrene på grunn av EU-regelverk.

Senterpartiet har også fått gjennomslag for å forberede en reduksjon i matmomsen fra 15 til 10 prosent. Dersom partiet får forhandlingsmakt etter høstens valg, kan dette tre i kraft allerede fra 1. januar 2026. For en vanlig familie vil det bety rundt 7 500 kroner spart i året.

Pendlerne får pusterom

I Akershus er det mange som pendler til Oslo. For dem har økt reisefradrag gitt merkbart lettelse. En

Foto: Ragne B. Lysaker

pendler fra Eidsvoll til Oslo får nå 3 000 kroner mer i fradrag enn i 2021. Det er penger rett tilbake på konto – og en anerkjennelse av at det koster å bo utenfor byen og jobbe i sentrum.

Strøm og drivstoff

Strømprisene har vært en stor belastning for mange. Senterpartiet har fått gjennomslag for å halvere elavgiften og videreføre strømstøtten – også for landbruk og frivillighet. I tillegg har partiet stått på for at folk med bensin- og dieslbiler ikke skal straffes med økte avgifter. Det har blitt billigere å eie og kjøre bil – viktig for mange i Akershus som er avhengige av bilen i hverdagen.

Vil gjøre mer

Senterpartiet lover å fortsette kampen for vanlige folks økonomi. I neste stortingsperiode vil partiet:

- Kutte skatten ytterligere for vanlige og lave inntekter
- Fjerne momsen på vann og avløp helt
- Fortsette å redusere elavgiften
- Styrke reisefradraget
- Kjempe for lavere matpriser og rettferdig strøm

– Vi har levert, og vi vil gjøre mer. Det handler om å sikre at folk i Akershus og resten av landet får en tryggere og bedre hverdag, sier Gjelsvik. ■

Foto: Ragne B. Lysaker

Foto: Jane Bråthen

Foto: Ragne B. Lysaker

Foto: Senterpartiet

Mot kandidatene:

Lars Halvor Stokstad Oserud
15. kandidat

Lars Halvor har motorsag-NM på samvittigheten og ville gjerne manipulert verdensledere til å velge fred – en slags diplomatisk superkraft. Han er fascinert av middelalderen og slekta si, og ville gjerne hatt middag med Jesus, Harald Hårfagre og Abraham Lincoln. Han brenner for spredt bosetting og mener at bønder må tenke beredskap i alt de gjør – inkludert før til dyra. Forbruket må ned, sier han, og alt må inn i det grønne kretslopet – helst uten å stable folk opp på togstasjoner.

Foto: Senterpartiet

Mot kandidatene:

Veronica Benedicte Breistrand
14. kandidat

Veronica har hatt pinnedyr som kjæledyr, og ville vært Snåsamannen for en dag – en superkraft med helbredende effekt. Hun elsker spareribs og Home and Away, og ville gjerne diskutert verdensproblemer med Mandela, MLK og paven. Hun kjemper for trygge oppvekstvilkår og mener at strømpriser og matkostnader må ned for å sikre økonomien til folk flest. Veronica er i ferd med å lage seg en beredskapskasse og tror på gjenbruk, selvhushold og bistand som veien til en bedre verden.

Møt kandidatene:
Ida Eliseussen
18. kandidat

Ida elsker sjømat og Bonanza, og ville gjerne reist tilbake til vikingtiden for å oppleve fellesskap og likestilling. Hun har vært møbelsnekker og ville gjerne gitt seg selv som 5-åring noen gode råd over middag med morfar og Sanna Sarromaa. Hun kjemper for teknologisk næringsutvikling som ikke går på bekostning av naturen, og mener barnas beste må inn i alle budsjetter. Ida har beredskapskassa klar og tror på tillit, sirkulærøkonomi og at vi må forvalte bedre – ikke forbruke mer.

Møt kandidatene:
Inger Johanne Aaby
22. kandidat

Inger Johanne elsker norske asparges og ville hatt alt utstyret til Batman – kanskje for å bekjempe dårlig kollektivtilbud. Hun har vært deltidsstudent i fire år og ville gjerne hatt middag med Marie Curie, Malala og Trump. Hun kjemper for desentralisering og mener at gode tjenester må finnes der folk bor – ikke bare i de mest folkerike områdene. Hun har beredskapslager og tror på realistiske klimatiltak, nasjonal kontroll over naturressurser og respekt for både natur og mennesker.

Beredskap, forvaltning og framtid på Berg gård

– *Hans Kristian Raanaas viser hvordan lokal forvaltning kan styrke nasjonal beredskap og ungdomsengasjement*

SOMMERAVSLUTNING: Gutta på mekkeverkstedet på sommeravslutning i juni (foto: Morten Bjærknes).

Hvis han fritt kunne velge hvilke tre personer han kunne invitert til middag, ville Hans Kristian Raanaas valgt Nelson Mandela: fordi han vendte det andre kinnet til og valgte ikke-voldstankegangen. Deretter Merethe Bø: fordi hun er en fantastisk vinekspert – og en god middag fortjener en god vin. Og til slutt Netanyahu: fordi han trenger å sitte rundt bordet med Mandelas tankegang og Merethes gode vin.

Hans Kristian elsker “Gudfaren”, og han ble litt tilfeldig med i Senterpartiet fordi han ikke hadde noe bedre å foreta seg den kvelden det var årsmøte i Follo Senterungdom. Nå er han 21. stortingskandidat for Senterpartiet i Akershus.

Gården i et beredskapsperspektiv

På gården Berg i Frogn derimot, er ingenting overlatt til tilfældighetene – og det er lite ved Hans Kristian som minner om Gudfaren. Han er raus og

I ARBEID: Gutta fra mekkeklubben i arbeid på gården til Hans Kristian (foto: Hans Kristian Raanaas).

inkluderende, og tar et stort samfunnsansvar, langt utenfor seg og sines ve og vel.
– Det er viktig at betydningen av ordet forvalte er noe annet for oss senterpartister enn hos finansfolka i Høyre, hvor det betyr kun avkastning. For oss betyr å forvalte å ta vare på, utvikle og sette preg på, for jeg låner bare denne eiendommen, den er jo ikke min, den skal videre til neste generasjon, sier Hans Kristian og legger til: – Og med neste generasjon så mener jeg ikke bare unga mine, men til samfunnet.

Alle ressursene vi har på gården er en form for beredskap, en sikkerhet som går lengre enn til deg og ditt, det handler om samfunnssikkerhet:
– Du har skogen, som hvis du forvalter den riktig er fornybar, den vil være en evig kilde til blant annet oppvarming, utdyper Hans Kristian.
– Samme gjelder jo jorda. Forvalter du den godt vil den alltid kunne gi oss mat, enten det er noe du putter rett i munnen, eller via et dyr som sørger for andre produkter. Så er det bygningene, de kan jo brukes i beredskapssammenheng. Jeg som driver med grønnsaker har jo kjølelager som kan brukes også til andre oppgaver ved behov, jeg har le. for å si det enkelt, husrom til flere enn oss i familien, jeg har utstyr og anlegg som kan brukes i kriser og krig til å løse uendelig mange utfordringer.

Fra ordførerkontoret til Mekkeklubben

Partikollega Morten Bjærknes er lokallagsleder i Frogn Senterparti og primus motor i Frogn Mekkeklubb. Mekkeklubben kom i stand rett ut fra valgprogrammet til Frogn Senterparti, og ble raskt en suksess.

Hans Kristian er vaffelgeneral og altnuligmann på Mekkeklubben, som hver onsdag er fast tilholdssted for 15–20 ungdommer fra Frogn og andre kommuner. Her bygger de om gressklippere, reparerer el-sparke-sykler, steker vafler og holder på.

I skoleferien stenger Mekkeklubben, og mange av ungdommene har lite planer for den lange sommerferien. Nysgjerrig dukker et par av dem opp på Berg gård, og Hans Kristian tar dem imot med åpne armer. Det som en stund bare er lek og moro kan etter hvert bli betalt arbeid.
– Det er alltid noe å gjøre på en gård, noe som trengs utbedring, tilsyn eller vedlikehold. Gutta har evner og jeg har mulighet, så hvorfor ikke? spør Hans Kristian, men understreker: – Jeg er tydelig på hvor grensa går og hvilke forventninger som stilles til lønnet arbeid. Jeg krever at de tar det seriøst, tilbake får de seriøsitet fra meg, og det funker! ■

Hva er "Inn på tunet"?

Inn på tunet (IPT) er et tilbud der gårdsbruk tilbyr tilrettelagte og meningsfulle aktiviteter for mennesker med behov for mestring, utvikling og trivsel. Aktivitetene skjer i trygge omgivelser på gården og kan inkludere dyrestell, hagearbeid, vedlikehold og naturbaserte opplevelser.

Målgrupper: Barn og unge, personer med demens, psykiske utfordringer, rusproblematikk eller behov for arbeidstrening.

Formål: Å styrke livskvalitet, inkludering og samfunnsdeltakelse – samtidig som det gir inntektsmuligheter for bønder og levende bygder.

Organisering: Tilbudet kvalitetssikres gjennom godkjenning og samarbeid mellom gårdbrukere, kommuner og helse- og velferdstjenester.

Møt kandidatene:
Hans Kristian Solberg
9. kandidat

Hans Kristian er en kotelett- og maisentusiast som gjerne ville vært synsk – kanskje for å forutse neste grillmåltid. Han har en forkjærlighet for M*A*S*H og ville gjerne tatt en tur tilbake til vikingtiden, kanskje for å utfordre en jarl i paintball. Politisk kjemper han for mer lokalt selvstyre og at kommunene skal få bestemme mer selv. Han har et solid beredskapslager og mener at løsningen på klimautfordringene ikke er vindturbiner, men bedre forvaltning og mindre løsning.

Møt kandidatene:
Guro Berge Smedshaug
10. kandidat

Guro ville brukt superkrefter til å gi alle en meningsfull jobb – og kanskje delt ut vilt og lam fra grillen som bonus. Hun elsker 60-tallskjoler og har en forkjærlighet for besteforeldres visdom og stev-sang. Hun brenner for nærbarnehager, spredt boligbygging og en ruspolitikk med hjerte og fornuft. Guro har beredskapslager i tråd med DSBs anbefalinger og mener at løsningen på klimautfordringene er å se ting i sammenheng og bruke naturen med fornuft.

Plomberte biler for 16-åringer

Sigbjørn Gjelsvik, her med Nils Forren, leder av Senterungdommen (foto: privat).

Akershus Senterparti ønsker å gi ungdom mer frihet og ansvar, og foreslår derfor en prøveordning der 16- og 17-åringer får mulighet til å kjøre bil med fartssperre under trygge og regulerte rammer. Dette har også Senterpartiet foreslått i Stortinget.

For veldig mange ungdommer, særlig i områder hvor bussen ikke alltid strekker til, er hverdagen avhengig av at foreldre stiller opp. Dette begrenser muligheten til å delta på trening, jobb eller sosiale aktiviteter,

Ungdomskandidat (3.kandidat), Ashish Bhargava, understreker at dette handler om mer enn bare det praktiske. – Å kunne kjøre bil handler ikke bare om transport – det handler om deltakelse og selvstendighet, sier han.

Ordningen skal ha tydelige begrensninger for å ivareta sikkerheten. Vi ser for oss at ungdommene kun skal få kjøre biler utstyrt med moderne teknologi som intelligent fartstilpasning (ISA), eller en fysisk fartsbegrensning som i de svenske A-traktorene.

Kjøringen skal i opplæringsfasen frem til man får førerkort skje under veiledning av en erfaren ledsager. Når man som 16-åring får førerkort på slike kjøretøy, så skal man kunne kjøre i inntil 60 km/t på alle veier som har 80 km/t fartsgrense eller lavere. Dette sikrer en gradvis opplæring til det å bli en selvstendig sjåfør, der man lærer å håndtere en vanlig personbil i trygge omgivelser.
– Når vi gir unge tillit under trygge rammer, bygger vi tryggere sjåfører for fremtiden. Jeg tror det også kan bidra til å redusere de høye ulykkestallene vi dessverre ser blant de ferskeste sjåførene i dag, sier Bhargava.

Dette er et langt sikrere og mer ansvarlig alternativ enn dagens mopedbiler, som ofte omtales som “sardinbokser” og “plastbokser” av en grunn. Disse kjøretøyene gir falsk trygghet og har liten sjanse i en kollisjon med en større bil. Vårt forslag handler om å la ungdom ferdes i kjøretøy med ordentlige sikkerhetssystemer, samtidig som de får reell trafikkopplæring. Plomberte biler er også mer langsiktig og økonomisk, da man kan fjerne plomberingen når føreren fyller 18 år. Det er en løsning som gir ungdom den friheten de trenger, samtidig som den gir foreldre og medtrafikanter den tryggheten de fortjener. ■

TAR GJENVALG: Bonde, jurist og politiker Else Marie Rødby kjemper for å beholde stortingsplassen.

Else Marie Rødby er bonde, jurist, tidligere deltager i Jakten på kjærligheten (2015), og bosatt i Hurum. Hun ble med i Senterpartiet i begynnelsen av 20-åra fordi partiet stod for at det er de som er nærmest en beslutning som skal ha innflytelse på den. Senterpartiet hadde også en ordning som het “hjem for en 50-lapp” som hun heiet veldig på. Nå mener Else Marie at Norge mer enn noen gang trenger et jordnært og praktisk motmaktparti.

Else Marie kjemper nå for å beholde stortingsplassen sin i neste periode, og mener gode lokalsamfunn med tjenester og beslutningstakere nært folk, fornuftig arealbruk, gode transportløsninger og trygghet for folk i hverdagen – enten det er snakk om tilgjengelig politi, nærszkolen eller grunnleggende helsetjenester, er de viktigste sakene for innbyggerne i Akershus i åra framover

Else Marie har vokst opp i Klokkekarstua, som er et lite tettsted med spredt bebyggelse og utsikt over Drammensfjorden, omkranset av jorder, åkrer og vakker natur å boltre seg i.

Røttene har hun i Buskerud, som Hurum tilhørte helt fram til 2020, da de sammen med Røyken ble en del av nye Asker kommune. Om det er årene som aktiv i Buskerud sammen med Per Olaf Lundteigen som sikret henne overhøyde, eller om det var utsikten over Drammensfjorden som preget henne, så har Else Marie utviklet en egen evne til å jobbe grundig og godt, og skaffe seg en helhetlig oversikt i alle saker som engasjerer henne.

Hun er kjent som hardtarbeidende og kunnskapsrik, og tilpasser og utvikler politikk og løsninger i en verden som ikke er svart-hvit, men full av gråtoner.

I årene som stortingspolitiker—som vara fra 2017, og fast representant fra 2021— har Else Marie brukt sine strategiske og analytiske evner til å flytte både partiet og Stortinget i riktig retning i flere saker. For selv om hun både lytter og spør er hun standhaftig som få når hun ser et oppnåelig mål i det fjerne. Flere påstår at det var Else Marie som sørget for flertall for nytt løp i Oslofjordtunnelen, men det vil hun nok aldri innrømme.

Like viktig som å vinne med stil, er å tape med verdighet. Det er vel nettopp de samme analytiske evnene som sikrer at hun ikke bruker energi på saker hun ikke kan vinne. Else Marie er en varm tilhenger av ubevæpnet politi, men innså tidlig at kreftene heller måtte brukes på å endre samtykkeloven, og sammen med flere andre dyktige damer i Sp flyttet de først landsmøtet og deretter Stortinget.

Det å få på plass en god rettshjelpsordning for folk som trenger det har også vært en viktig sak for Else Marie. En førstelinjetjeneste for retts hjelp for dem som trenger juridisk bistand, men som kanskje ikke har ressurser til å betale for det, startet som et forslag i programprosessen før Senterpartiets landsmøte. Like før sommeren ble det vedtatt politikk på Stortinget.

Så ofte hun kan går Else Marie på turer i skog og mark med hunden sin. Få ting får stortingsrepresentanten til å slappe av som å fyre opp primusen eller et flott bål, og grille noen pølser. Er været dårlig kan noen timer på sofaen med en god serie være tingen, og som politikere flest elsker Else Marie den danske serien “Borgen” – og forventer at det kommer flere sesonger. Det er imidlertid få ting Else Marie koser seg mer med enn en god “true crime”, som jurist er hun kanskje over middels opptatt av kriminalsaker. På spørsmål om hvilke tre personer hun ville invitert på middag, svarer hun uten å nøle:
– Eirik Jenssen og Per og Veronica Orderud. Jeg bare MÅ finne ut hva som skjedde! ■

Valgavis for Akershus Senterparti

AKERSHUSPOSTEN

www.sp.no/akershus

✉ akershus@sp.no

📌 Akershus Senterparti

📷 akershus_senterparti

BLI MEDLEM?

Skann koden for
å bli med på laget!

Jan er bonde

Valgliste for Senterpartiet i Akershus

1. Sigbjørn Gjelsvik	1974	Lillestrøm
2. Else Marie Tveit Rødby	1982	Asker
3. Ashish Kumar Bhargava	2005	Eidsvoll
4. Annett Hegen Michelsen	1955	Ås
5. John-Erik Vika	1963	Eidsvoll
6. Jane Bråthen	1975	Lillestrøm
7. Per-Steinar Slang	1982	Aurskog-Høland
8. Brita Skallerud	1965	Ullensaker
9. Hans Kristian Solberg	1970	Enebakk
10. Guro Berge Smedshaug	1969	Bærum
11. Andreas Engen Ensrud	1974	Lunner
12. Siri Marlén Sundhagen	1998	Rælingen
13. Anders Eidsvaag Graven	1974	Nordre Follo
14. Veronica B. Breistrand	1978	Lørenskog
15. Lars H. Stokstad Oserud	1986	Ullensaker
16. Linn Suktamuk-Rygg	1991	Eidsvoll
17. Paul Johan Moltzau	1968	Hurdal
18. Ida Eliseussen	1978	Nittedal
19. Kjetil Hartvedt	1988	Jevnaker
20. Andrea E. Mørck Skretting	1995	Enebakk
21. Hans Kristian Raanaas	1971	Frogn
22. Inger Johanne Aaby	1986	Asker
23. Andreas Halvorsrud	1998	Lillestrøm
24. Margaret Frøisli	1966	Lunner
25. Marthe M. T. Olshausen	1990	Gjerdrum
26. Jan Stabbetorp	1954	Nes

Redaksjonen har bestått av: Linde Rødfoss, Jane Bråthen og Anders Graven.

På æresplassen på stortingslista til Akershus Senterparti finner vi Jan Stabbetorp fra Nes (foto: Jane Bråthen).

I dag er Jan pensjonist, men selv om tempoet er noe roligere, er han fortsatt engasjert leder av Nes Senterparti. I tillegg sitter han både i formannskap og kommunestyre i Nes kommune, og tar sjølsagt i et tak for nye generasjoner på gården.

Jan har viet hele sitt liv til bondeyrket og matproduksjon i vid forstand. For dette engasjementet mottok han i 2017 Akershus Bondelags "Stå på pris", hvor blant annet bidraget til etablering av Grønt Fagsenter på Hvam ble trukket fram. Jon Almaas er ikke alene om å ha mottatt god rådgivning fra Jan, som i 35 år har vært rådgiver korn og miljø i Norsk Landbruksrådgivning Øst.

Fra Mossy Bottom til Brårud Gård

Jan har blitt kjendis gjennom programmet Jon blir bonde, hvor han sitter stø som et fjell og øser av sin kunnskap og deler erfaringer.

Men, mens Jon Almaas vil bli bonde, er Jan bonde. Derfor er det også hjemme på gården i Flakstadkroken vi skal møtes, en vakker dag i mai. Sola skinner, syrinene dufter helt herlig, våronna er ferdig, for våren kom tidlig på Østlandet i år. Spørsmålene jeg skal stille er klekket ut og klare, men da Jan kommer mot meg med sola i ryggen, og jeg kun ser omrisset hans, er alt annet glemt, og første spørsmål bare dette ut av meg:

Du må jo ha vært kjendis lenge før serien Jon blir bonde? Har mange påpekt at du er brålik bonden på Mossy Botton i serien Sauen Shaun?

Jan smiler skeivt, og svarer at han aldri har hørt om serien.

Jan er bonde

Hvorfor bør alle, også byfolk, være opptatte av, og verdsette, norsk matproduksjon?

– Folk er jo opptatt av hva de har med seg av mat. Norsk mat er jo trygg og sikker, og blir produsert på en miljøvennlig måte. Vi er stolte av å ha god dyrehelse, og vi bruker for eksempel mye mindre penicillin enn bønder i andre land.

– Også er det med beredskap, der er innenlands matproduksjon viktig. Det hjelper ikke med kuler og krutt, hvis soldatene ikke får mat. Vi har hatt 2 sårne kriser på 1900-tallet (red. anm.: verdenskrigene), og det kan jo komme igjen.

– Matproduksjon er en nyttig sysselsetting, hvor mange har en fornuftig arbeidsplass, både direkte og de som foredler råvarene.

– Til slutt vil jeg jo påstå at vi har et ansvar for å produsere mat til egen befolkning, ikke bare ta det fra andre.

Hva sier du til folk som mener at bønder får for mye subsidier?

– Jeg sier vel egentlig at subsidier er det vel den som kjøper maten som får, sånn at de får kjøpt maten til en anstendig pris.

– Det er brukt en del statlige midler for å holde prisen på mat på et fornuftig nivå, og det mener jeg er riktig bruk av statens penger. Bonden er ikke den som har vært på topp inntektsmessig, og har stort sett ligget langt under de andre.

– Men det har vært en veldig bedring de siste åra! Og de siste tallene viser at bondene nærmer seg samme nivå som andre folk, og det er veldig bra! Det vil sikre denne viktige jobben rekruttering, slik at det kan produseres mat også i framtida, og det kommer storsamfunnet til gode.

Hva er det beste med å være bonde?

– Gleden av å se at man får til noe, husdyrprodukter eller lass med korn. Å se at det gror rundt deg. Flott å se at det gror rundt deg, at åkrene blir grønne, og at her blir det noe å høste etter hvert.

Hvordan vil klimaendringene påvirke landbruket framover?

– I global sammenheng er klimautfordringene veldig store, men vi kan jo også huske på at her som vi bor, og for oss her og med tanke på klima, så ser vi en klimaforbedring, ikke en forverring. Da jeg var guttunge, så gikk vi på ski hver vinter i Fredrikstad, det gjør man ikke nå. Men nå sår vi mathvete og åkerbønner på Romerike, det gjorde vi ikke da jeg vokste opp på 60-tallet. Dette er fordi vi har fått en klart lengre vekstsesong, og kan dyrke vekster som vi ikke dyrka for 60 år siden.

– Så må vi samtidig ruste oss for et våtere og villere vær, for vi husker alle Hans (red. anm.: ekstremværet Hans i august 2023).

Vil den urolige verdenssituasjonen vi opplever nå påvirke landbruket, tenker du?

– Jeg er bekymret, det er veldig urolige tider. Det er mange uheldige ting som skjer på en gang; Trump i USA, Putin i Russland, krig i Ukraina og svært høyt konfliktnivå i Midtøsten. Det er jo et godt argument for matproduksjon, å sikre at borgerne våre har tilgang på mat om det fryktelige kommer hit og–ikke det at jeg tror det–men det er viktig å ha beredskapen i orden. Nå har vi uro i et av de største matkamrene vi har på denne kloden, i Ukraina, hvor det er fantastiske forhold, og det er skummelt.

Hva liker du å gjøre når du har helt fri?

– Jeg liker å bruke kroppen min, holde forfallet unna ved å gå på ski, sykle og gå på tur i skogen. Så har jeg 3 barnebarn, og jeg koser meg veldig med det. Så er jeg en sportsidiot! Jeg sluker fotball, friidrett og vintersport. Jeg er nok verre enn de fleste til å sitte klistra til TV'n da, hvis jeg ikke har reist ut for å se.

De nære ting

Jan har vært med i Senterpartiet i alle år, men er mest opptatt av de lokale tinga. Det er på utviklinga av Nes kommune, og de nære tinga han har brukt engasjementet sitt. Nes kommune har visjonen «Det gode liv der elvene møtes».

Hvilke råd vil du gi til de som akkurat har starta eller ønsker å drive med poltikk?

– Jeg har alltid prøvd å bruke det uttrykket i de aktuelle sakene som kommer opp: Er dette en sak som fremmer det gode liv for den vanlige nesbu, eller er det ikke det? Er det i verste fall en sak som forverrer livene til en vanlig nesbu?

– Noen ganger bruker jeg det som en slags ramme, så er det litt lettere å ta stilling i noen saker som kanskje er store og kompliserte, og andre ganger hjelper det meg til å løfte blikket når det blir for detaljert. Vi er jo ombudsmenn for vanlige folk når vi sitter i kommunestyret, og det må vi alltid huske på. ■